

PRITARTA
Švenčionių rajono savivaldybės tarybos
2013 m. gruodžio 19 d. sprendimu Nr. T-203

**ŠVENČIONIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS
BIURAS**

Biudžetinė įstaiga, Vilniaus g. 19, LT-18116 Švenčionys, tel. (8 387) 20609,
faks. (8 387) 20608, el. p. svencionys.sveikata@gmail.com
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 301700695

**ŠVENČIONIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS 2010-2012 M.
STEBĖSENOS PROGRAMOS ATASKAITA UŽ 2012 METUS**

2013, Švenčionys

TURINYS

1. ĮVADAS	3
2. BENDROJI DALIS	4
1.1. Demografinė ir socialinė ekonominė būklė	4
1.2. Gyventojų sveikatos būklė	6
1.3. Vaikų sergamumas	14
1.4. Fizinės aplinkos veiksniai	15
1.5. Sveikatos priežiūros sistemos raida	17
2. SPECIALIOJI DALIS	20
2.1. Tyrimai	20
2.2. Valstybinės visuomenės sveikatos programos	26
3. REKOMENDACIJOS	29
4. SANTRUMPŲ SĄRAŠAS	30
PRIEDAS	31

1. ĮVADAS

Švenčionių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos 2010-2012 m. stebėsenos programos 2012 metų duomenų analizė (toliau – Ataskaita) parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2009 m. vasario 6 d. įsakymu Nr. V- 62 „Dėl savivaldybėms skirtų visuomenės sveikatos stebėsenos atlikimo rekomendacijų patvirtinimo“ (Žin., 2009, Nr. 18-715), Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. vasario 14 d. įsakymu Nr. V-118 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. rugpjūčio 11 d. įsakymo Nr. V-488 „Dėl Bendrųjų savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2008, Nr. 21-771), Švenčionių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos 2010-2012 m. programa (toliau – Programa), patvirtinta Švenčionių rajono savivaldybės tarybos 2010 m. vasario 11 d. sprendimu Nr. T-24.

Programos tikslas yra užtikrinti, kad būtų vykdomas sistemingas Švenčionių rajono gyventojų sveikatos būklės ir ją veikiančių rizikos veiksnių stebėjimas, analizė, vertinimas ir informacijos tekimas visuomenei. Programoje keliami stebėsenos uždaviniai yra šie:

- rinkti duomenis ir rodiklius, apibūdinančius Savivaldybės gyventojų sveikatos būklės ir jos kitimo duomenis, vertinti ir analizuoti jų pokyčius;
- vertinti Savivaldybėje vykdomas valstybines visuomenės sveikatinimo programas ir jų poveikį visuomenės sveikatai;
- formuoti bendrą Savivaldybės visuomenės sveikatos duomenų sistemą;
- teikti valstybės ir Savivaldybės institucijoms bei visuomenei informaciją apie Savivaldybės gyventojų sveikatos būklę, jos pokyčius ir priežastis;
- remiantis visuomenės sveikatos stebėsenos rezultatais, teikti Savivaldybės administracijai ir tarybai siūlymus dėl sprendimų siekiant gerinti gyventojų sveikatos būklę.

Ataskaita pateikiama už 2012 metus. Joje apibūdinama Savivaldybės demografinė ir socialinė ekonominė būklė, gyventojų sveikatos būklė, pateikiami svarbiausi gyventojų sergamumo, mirtingumo rodikliai, taip pat kai kurie fizinės aplinkos rodikliai, turintys įtakos Savivaldybės gyventojų sveikatai. Pateikiami rodikliai Savivaldybėje yra lyginami su atitinkamais rodikliais Vilniaus apskrityje ir Lietuvoje. Ataskaitai parengti naudoti šie informacijos šaltiniai:

- Lietuvos statistikos departamentas (2008-2012 m. duomenys);
- Higienos instituto Sveikatos informacijos centras (2007-2012 m. duomenys);
- Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos Švenčionių skyrius (2010-2012 m. duomenys);
- Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centras (2012 m. duomenys);
- Lietuvos darbo birža prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (2008-2012 m. duomenys).

Ataskaitoje taip pat aprašomi 2012 m. Savivaldybėje vykdyti tyrimai.

Duomenų analizę parengė: Švenčionių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro visuomenės sveikatos stiprinimo specialistė Ingrida Grigonytė, tel./faks. (8 387) 206 08, el. p. stiprinimas.svencionys@gmail.com.

Duomenų analizė paskelbta: www.svencioniuvsb.lt.

2. BENDROJI DALIS

1.1. Demografinė ir socialinė ekonominė būklė

Švenčionių rajono plotas siekia 1692 km². Rajone yra 3 didieji miestai – Švenčionys, Švenčionėliai ir Pabradė. Švenčionių rajonas ribojasi su Vilniaus, Molėtų, Utenos ir Ignalinos rajonais bei driekiasi pasieniu su Baltarusija.

Savivaldybėje gyventojų skaičius palaipsniui mažėja (žr. 1 lentelę). 2012 m. pradžioje Savivaldybėje 1 km² teko 16,2 gyventojų, tuo tarpu Vilniaus apskrityje gyventojų tankis 1 km² buvo 82,8, o Lietuvoje – 46,0 gyventojai.

Mažėjant gyventojų skaičiui, atitinkamai mažėja ir vyrų bei moterų, tačiau moterų tiek Savivaldybėje, tiek Vilniaus apskrityje ir Lietuvoje išlieka daugiau (žr. priedo 1 lentelę). Didžiausia Savivaldybės gyventojų dalis yra darbingo amžiaus asmenys (N=16376), mažiausia – 0-15 metų asmenys (N=3896). Tai būdinga ir Vilniaus apskričiai bei Lietuvai (žr. priedo 2 lentelę).

Miestuose gyvenantys asmenys (N=16514) sudaro didžiąją Savivaldybės gyventojų (tai būdinga ir Vilniaus apskrityje bei Lietuvoje) dalį (žr. priedo 3 lentelę). Iš didžiųjų Savivaldybės miestų, daugiausia gyventojų (N=5936) 2012 m. pradžioje buvo Pabradėje, mažiausia (N=4945) – Švenčionyse (žr. priedo 4 lentelę).

1 lentelė. Vidutinis metinis gyventojų skaičius.

	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Lietuva	3 198 231	3 162 916	3 097 282	3 028 115	2 987 773
Vilniaus apskritis	826 376	825 319	817 854	808 715	806 111
Švenčionių r. sav.	29 415	28 954	28 325	27 698	27 143

Saltinis: SD (2013 m. spalio).

Savivaldybėje mirusių žmonių skaičius yra didesnis nei gimusiųjų skaičius, todėl natūralaus gyventojų prieaugi išlieka neigiamas (žr. 2 lentelę). 2012 m. tokia pati situacija buvo Vilniaus apskrityje ir Lietuvoje.

2 lentelė. Natūrali gyventojų kaita.

Vietovė	Rodiklis	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Lietuva	Gimusiųjų skaičius	35 065	36 682	35 626	34 385	30 459
	Mirusiųjų skaičius	43 032	42 032	42 120	41 037	40 938
	Natūralus gyventojų prieaugis	-8 767	-5 350	-6 494	-6 652	-10 479
Vilniaus apskritis	Gimusiųjų skaičius	9 823	10 637	10 626	10 174	9 146
	Mirusiųjų skaičius	10 657	10 063	10 021	9 725	9 817
	Natūralus gyventojų prieaugis	-834	574	605	449	-671
Švenčionių r. sav.	Gimusiųjų skaičius	258	273	245	252	227
	Mirusiųjų skaičius	556	572	591	539	524
	Natūralus gyventojų prieaugis	-298	-299	-346	-287	-297

Saltinis: SD (2013 m. spalio).

Gyventojų mirtingumas Savivaldybėje išlieka nepastovus (žr. 3 lentelę). Lyginant su 2011 m. duomenimis, 2012 m. mirtingumas padidėjo. Tai galėjo sąlygoti ne tik didesnis mirusiųjų skaičius, bet ir gyventojų migracija. Panašios tendencijos pastebimos ir Vilniaus apskrityje bei visoje Lietuvoje.

2012 m. Savivaldybėje vyrų mirtingumas išliko didesnis nei moterų (žr. priedo 5 lentelę). Tokia tendencija pastebima ir Vilniaus apskrityje bei visoje Lietuvoje. 2012 m. Savivaldybėje didžiausias mirtingumas buvo stebimas 65 metų ir vyresnio amžiaus gyventojų, mažiausias – vaikų tarpe (žr. priedo 6 lentelę). Toks mirtingumo pasiskirstymas pagal amžių taip pat būdingas Vilniaus apskričiai ir visai Lietuvai. Taip pat tiek Savivaldybėje, tiek Vilniaus apskrityje ir Lietuvoje 2012 m. didesnis mirtingumas buvo stebimas tarp kaimuose gyvenančių asmenų (žr. priedo 7 lentelę).

3 lentelė. Mirtingumas 100 tūkst. gyventojų.

	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Lietuva	1 305,26	1 258,65	1 281,48	1 273,58	1 370,18
Vilniaus apskritis	1 255,31	1 183,79	1 186,50	1 162,50	1 217,82
Švenčionių r. sav.	1 822,41	1 898,38	1 998,65	1 861,06	1 930,45

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio).

Nuo 2010 m. nedarbo lygis Savivaldybėje mažėja, tačiau mažai skiriasi nuo Vilniaus apskrityje ir Lietuvoje registruojamo nedarbo lygio (žr. 4 lentelę).

4 lentelė. Vidutinis metinis bedarbių procentas nuo darbingo amžiaus gyventojų.

	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Lietuva	3,4	9,4	14,5	13,1	11,7
Vilniaus apskritis	3,2	9,3	14,4	11,9	10,3
Švenčionių r. sav.	5,1	10,1	15,8	13,5	11,4

Šaltinis: LDB, Lietuvos darbo rinka skaičiais 2008-2012 (2013 m. spalio).

2012 m. Savivaldybėje buvo 17 vaikų (0-17 m.), pirmą kartą pripažintų neįgaliais. Lyginant su 2011 m. duomenimis, šis skaičius nepakito. Vilniaus apskrityje ir Lietuvoje nuo 2010 m. didėja vaikų, pirmą kartą pripažintų neįgaliais, skaičius.

5 lentelė. Vaikai, pirmą kartą pripažinti neįgaliais.

	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Lietuva	2 243	2 222	1 974	2 040	2 107
Vilniaus apskritis	387	446	408	424	449
Švenčionių r. sav.	18	15	20	17	17

Šaltinis: SD (2013 m. spalio).

2012 m. Savivaldybėje darbingo amžiaus asmenų (nuo 18 metų iki pensinio amžiaus), pirmą kartą pripažintų neįgaliais, skaičius buvo mažesnis nei 2011 m. Tai pastebėta ir Vilniaus apskrityje bei Lietuvoje.

6 lentelė. Darbingo amžiaus asmenys, pirmą kartą pripažinti neįgaliais.

	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Lietuva	26 649	22 507	15 432	14 880	13 993
Vilniaus apskritis	5 698	5 235	3 733	3 704	3 633
Švenčionių r. sav.	254	206	133	138	130

Šaltinis: SD (2013 m. spalio).

1.2. Gyventojų sveikatos būklė

2012 m. Savivaldybėje, lyginant su 2011 m., didelių gyventojų sergamumo ir bendrojo sergamumo pokyčių nepastebėta, tačiau tiek vaikų, tiek suaugusiųjų sergamumo rodikliai buvo mažesni nei Vilniaus apskrityje ir Lietuvoje (žr. 7 lentelę), o vaikų bendrasis sergamumas buvo ženkliai mažesnis nei Vilniaus apskrityje ir visoje Lietuvoje (žr. priedo 8 lentelę).

7 lentelė. Suaugusiųjų (nuo 18 metų) ir vaikų (0-17 metų) sergamumas.

	Naujai užregistruota susirgimų			Naujai užregistruota susirgimų 1000–iui suaugusiųjų/vaikų		
	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Suaugusieji						
Lietuva	2375353	2512622	2462299	891,84	959,3	1010,06
Vilniaus apskritis	686730	753228	730376	992,98	1100,3	1107,98
Švenčionių r. sav.	19619	21900	22488	807,17	916,1	993,20
Vaikai						
Lietuva	1176403	1228051	1142795	1887,09	2036,7	2077,78
Vilniaus apskritis	331941	357121	350028	2169,55	2349,6	2382,54
Švenčionių r. sav.	8884	9368	8047	1687,69	1852,8	1787,82

Saltinis: HISIC: Lietuvos gyventojų sveikata ir sveikatos priežiūros įstaigų veikla 2010 m., 2011 m., 2012 m. (2013 m. spalio).

Nuo 2011 m. Savivaldybėje sumažėjo gyventojų sergamumas tuberkulioze. Lyginant su visos Lietuvos gyventojų sergamumu tuberkulioze, 2012 m. Savivaldybėje gyventojai sirgo rečiau (žr. 8 lentelę).

2012 m. Savivaldybėje vyrų sergamumas tuberkulioze buvo didesnis nei moterų (žr. priedo 9 lentelę). Nuo 2010 m. Savivaldybėje ženkliai sumažėjo kaimo gyventojų sergamumas tuberkulioze (žr. priedo 10 lentelę). Stebint gyventojų sergamumo tuberkulioze pasiskirstymą pagal amžiaus grupes pastebėta, kad didžiausias sergamumas registruojamas tarp 18-64 metų amžiaus asmenų (žr. priedo 11 lentelę). Toks gyventojų sergamumo tuberkulioze pagal lytį ir amžiaus grupes būdingas ir Vilniaus apskrityje bei visai Lietuvai.

8 lentelė. Sergamumas tuberkulioze 100 tūkst. gyventojų.

	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Lietuva	56,34	50,22	47,86	47,55	47,77
Vilniaus apskritis	50,30	40,00	39,43	41,00	38,01
Švenčionių r. sav.	78,67	49,78	77,78	58,70	36,81

Saltinis: HISIC, LSRS (2013 m. spalio).

Savivaldybėje gyventojų sergamumas infekcinėmis ir parazitinėmis ligomis nuo 2011 m. pakito nežymiai ir 2012 m. buvo mažesnis nei Vilniaus apskrityje, tačiau didesnis už bendrą Lietuvos rodiklį (žr. 9 lentelę).

2012 m. Savivaldybėje moterys infekcinėmis ir parazitinėmis ligomis sirgo dažniau nei vyrai (žr. priedo 12 lentelę), o miestų gyventojai šiek tiek dažniau nei kaimuose gyvenantys asmenys (žr. priedo 13 lentelę). Dažniausiai šiomis ligomis Savivaldybėje 2012 m. sirgo vaikai (žr. priedo 14 lentelę). Toks sergamumo infekcinėmis ir parazitinėmis ligomis pasiskirstymas pagal lytį, gyvenamąją vietą ir amžių būdingas ir Vilniaus apskrityje bei Lietuvai.

9 lentelė. Sergamumas infekcinėmis ir parazitinėmis ligomis 100 tūkst. gyventojų.

	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Lietuva	3 622,51	3 567,65	3 536,37	3 641,75	3 910,97
Vilniaus apskritis	4 410,24	4 288,36	4 478,16	4 565,59	4 940,76
Švenčionių r. sav.	4 913,30	4 775,81	4 798,78	4 550,79	4 450,42

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio).

Lyginant su 2010 m. duomenimis, 2011 m. Savivaldybės gyventojų sergamumas piktybiniais navikais buvo didesnis (žr. 10 lentelę). 2011 m. gyventojų sergamumas piktybiniais navikais buvo didesnis nei Lietuvoje, tačiau mažesnis nei Vilniaus apskrityje.

Sumažėjo Savivaldybės gyventojų sergamumas skrandžio ir moterų sergamumas krūties, tačiau padidėjo gyventojų sergamumas trachėjos, bronchų, plaučių, moterų sergamumas gimdos kaklelio ir vyrų sergamumas priešinės liaukos piktybiniais navikais (žr. priedo 15 lentelę). Tačiau, lyginant su Vilniaus apskritimi ir Lietuva, 2011 m. Savivaldybės gyventojai dažniau sirgo skrandžio, trachėjos, bronchų, plaučių, moterys dažniau sirgo gimdos kaklelio, bet rečiau – krūties piktybiniais navikais. Tuo tarpu vyrai Savivaldybėje rečiau nei Vilniaus apskrityje, bet dažniau nei Lietuvoje sirgo priešinės liaukos piktybiniais navikais.

2011 m. skrandžio piktybiniais navikais Savivaldybėje 3 kartus dažniau sirgo moterys, ir 5 kartus dažniau – kaimuose gyvenantys asmenys. Lyginant su 2010 m. duomenimis, moterų ir miestuose gyvenančių asmenų sergamumas skrandžio piktybiniais navikais ženkliai išaugo, vyrų ir kaimuose gyvenančių asmenų – sumažėjo. Dažniausiai skrandžio piktybiniais navikais 2011 m. Savivaldybėje sirgo 65 metų ir vyresnio amžiaus asmenys.

Trachėjos, bronchų, plaučių piktybiniais navikais 2011 m. Savivaldybėje dažniau sirgo vyrai ir kaimuose gyvenantys asmenys, taip pat 65 metų ir vyresnio amžiaus asmenys.

Savivaldybės kaimuose gyvenančių moterų sergamumas krūties piktybiniais navikais 2011 m. buvo mažesnis nei 2010 m., tačiau ženkliai didesnis nei miestuose gyvenančių moterų. Gimdos kaklelio piktybiniais navikais 2011 m. Savivaldybėje taip pat dažniau sirgo kaimuose gyvenančios moterys. Krūties piktybiniais navikais dažniau sirgo 45 metų ir vyresnio amžiaus moterys, o gimdos kaklelio piktybiniais navikais – moterys nuo 18 iki 64 metų amžiaus.

2011 m. Savivaldybės kaimuose gyvenančių vyrų sergamumas priešinės liaukos piktybiniais navikais buvo ženkliai didesnis nei miestuose gyvenančių vyrų. Taip pat ryškus skirtumas pastebimas tarp vyrų amžiaus grupių – 18-44 metų vyrai visai nesirgo priešinės liaukos piktybiniais navikais, o dažniausiai sirgo 65 metų ir vyresnio amžiaus vyrai.

Daugiau informacijos apie Savivaldybės gyventojų sergamumą skrandžio, trachėjos, bronchų, plaučių, krūties, gimdos kaklelio ir priešinės liaukos piktybiniais navikais pateikta priedo 16-27 lentelėse.

10 lentelė. Sergamumas piktybiniais navikais 100 tūkst. gyventojų.

	2007 m.	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.
Lietuva	533,83	546,23	533,02	541,86	554,34
Vilniaus apskritis	560,43	573,76	572,07	580,87	635,10
Švenčionių r. sav.	514,50	563,77	494,51	503,89	618,05

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio).

Gyventojų mirtingumas nuo piktybinių navikų Savivaldybėje sumažėjo, tačiau 2012 m. išliko didesnis nei Vilniaus apskrityje ir Lietuvoje (žr. 11 lentelę).

2012 m. Savivaldybėje nuo piktybinių navikų dažniau mirdavo vyrai (žr. priedo 28 lentelę) ir miestuose gyvenantys asmenys (žr. priedo 29 lentelę). Ženkliai išsiskiria 65 metų ir vyresnio amžiaus asmenų mirtingumas nuo piktybinių navikų – 2012 m. Savivaldybėje šio amžiaus asmenys mirė 4 kartus dažniau nei 45-64 metų ir 45 kartus dažniau nei 18-44 metų amžiaus asmenys (žr. priedo 30 lentelę).

11 lentelė. Mirtingumas nuo piktybinių navikų 100 tūkst. gyventojų.

	2007 m.	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.
Lietuva	246,15	243,45	246,74	251,57	267,69
Vilniaus apskritis	229,81	222,22	222,71	228,55	229,50
Švenčionių r. sav.	249,11	275,46	223,20	314,20	283,67

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio).

Savivaldybės gyventojų sergamumas kraujo ir kraujodaros organų ligomis nuo 2011 m. pakito nežymiai (žr. 12 lentelę). 2012 m. Savivaldybės gyventojų sergamumas kraujo ir kraujodaros organų ligomis buvo ženkliai mažesnis nei Vilniaus apskrityje ir Lietuvoje.

2012 m. Savivaldybėje (taip pat Vilniaus apskrityje ir Lietuvoje) moterų sergamumas kraujo ir kraujodaros organų ligomis buvo 2 kartus didesnis nei vyrų (žr. priedo 31 lentelę), o kaimuose gyvenančių asmenų – mažesnis nei miestuose gyvenančių asmenų (žr. priedo 32 lentelę).

Dažniausiai kraujo ir kraujodaros organų ligomis 2012 m. tiek Savivaldybėje, tiek Vilniaus apskrityje ir Lietuvoje sirgo vaikai, rečiausiai – 45-64 metų amžiaus asmenys (žr. priedo 33 lentelę).

12 lentelė. Sergamumas kraujo ir kraujodaros organų ligomis 100 tūkst. gyventojų.

	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Lietuva	487,24	512,03	576,24	604,74	656,01
Vilniaus apskritis	457,97	472,79	569,27	642,63	694,69
Švenčionių r. sav.	324,49	325,25	375,38	424,69	478,94

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio).

Nuo 2011 m. Savivaldybėje padidėjo gyventojų sergamumas kraujotakos sistemos ligomis (žr. 13 lentelę).

2012 m. Savivaldybėje kraujotakos sistemos ligomis dažniau sirgo moterys (žr. priedo 34 lentelę). Sergamumo kraujotakos sistemos ligomis pasiskirstymas pagal gyvenamąją vietą beveik nesiskyrė (žr. priedo 35 lentelę). Tuo tarpu sergamumo kraujotakos sistemos ligomis pasiskirstymas pagal amžiaus grupes parodė, kad 65 metų ir vyresnio amžiaus asmenys sirgo dažniausiai, o vaikai – rečiausiai (žr. priedo 36 lentelę). Panašios tendencijos pastebimos ir Vilniaus apskrityje bei Lietuvoje.

13 lentelė. Sergamumas kraujotakos sistemos ligomis 100 tūkst. gyventojų.

	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Lietuva	3376,90	3321,08	3389,51	3472,02	3851,63
Vilniaus apskritis	3217,72	3185,98	3298,06	3597,11	3746,63
Švenčionių r. sav.	3759,55	2970,36	2810,28	2703,54	3275,19

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio).

Savivaldybės gyventojų mirtingumas nuo kraujotakos sistemos ligų 2008-2012 m. laikotarpyje keitėsi nežymiai, tačiau 2012 m. Savivaldybėje šis rodiklis išliko ženkliai didesnis nei Vilniaus apskrityje ir Lietuvoje (žr. 14 lentelę).

2012 m. Savivaldybėje nuo kraujotakos sistemos ligų dažniau mirė moterys nei vyrai (žr. priedo 37 lentelę), kaimuose gyvenantys asmenys dažniau nei miestuose gyvenantys asmenys (žr. priedo 38 lentelę), o 65 metų ir vyresnio amžiaus asmenys – ženkliai dažniau nei kitoms amžiaus grupėms priklausantys asmenys (žr. priedo 39 lentelę). Panašios tendencijos pastebimos ir Vilniaus apskrityje bei Lietuvoje.

14 lentelė. Mirtingumas nuo kraujotakos sistemos ligomis 100 tūkst. gyventojų.

	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Lietuva	703,46	697,48	718,84	716,47	775,49
Vilniaus apskritis	660,10	650,77	649,07	630,56	665,04
Švenčionių r. sav.	1 088,20	1 101,86	1 274,94	1 101,44	1 134,69

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio).

Nuo 2011 m. padidėjo Savivaldybės gyventojų sergamumas hipertenzinėmis ligomis, tačiau išliko ženkliai mažesnis nei Vilniaus apskrityje ir Lietuvoje (žr. 15 lentelę).

2012 m. Savivaldybėje hipertenzinėmis ligomis dažniau sirgo moterys nei vyrai (žr. priedo 40 lentelę), taip pat miestuose gyvenantys asmenys (žr. priedo 41 lentelę). Tuo tarpu Vilniaus apskrityje ir Lietuvoje rezultatai priešingi.

Tiek Savivaldybėje, tiek Vilniaus apskrityje ir Lietuvoje 45-64 metų amžiaus asmenys išlieka dažniausiai hipertenzinėmis ligomis sergančiais asmenimis (žr. priedo 42 lentelę).

15 lentelė. Sergamumas hipertenzinėmis ligomis 100 tūkst. gyventojų.

	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Lietuva	1 139,81	1 064,66	986,85	1 019,49	1 134,32
Vilniaus apskritis	1 076,62	942,86	884,93	1 017,98	996,14
Švenčionių r. sav.	1 242,26	806,48	750,76	687,11	795,77

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio).

Savivaldybės gyventojų sergamumo išemine širdies liga 2012 m. rodikliai buvo geresni nei Vilniaus apskrities ir visos Lietuvos gyventojų rodikliai (žr. 16 lentelę). Deja, Savivaldybės gyventojų sergamumas šia liga didėja.

Priešingai nei Vilniaus apskrityje ir Lietuvoje, Savivaldybėje 2012 m. moterų sergamumas išemine širdies liga buvo didesnis nei vyrų (žr. priedo 43 lentelę). Tiek vyrų, tiek moterų sergamumas šia liga nuo 2011 m. padidėjo.

2012 m. Savivaldybėje išemine širdies liga dažniau sirgo kaimuose gyvenantys asmenys (žr. priedo 44 lentelę). Tiek miestuose, tiek kaimuose gyvenančių asmenų sergamumas šia liga nuo 2011 m. padidėjo. Tokios tendencijos stebimos ir Vilniaus apskrityje bei visoje Lietuvoje.

Nuo 2011 m. Savivaldybėje beveik 2 kartus padidėjo 65 metų ir vyresnio amžiaus gyventojų sergamumas išemine širdies liga (žr. priedo 45 lentelę). Šiai amžiaus grupei priklausančių asmenų sergamumas išemine širdies liga Savivaldybėje išlieka didžiausias. Tai pastebima ir Vilniaus apskrityje bei Lietuvoje.

16 lentelė. Sergamumas išemine širdies liga 100 tūkst. gyventojų.

	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Lietuva	483,10	458,52	464,95	483,43	533,14
Vilniaus apskritis	339,83	309,39	344,43	375,11	399,32
Švenčionių r. sav.	308,11	265,51	263,78	272,77	383,15

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio).

2012 m. Savivaldybės gyventojų sergamumas cerebrovaskulinėmis ligomis buvo ženkliai didesnis nei Vilniaus apskrities ir Lietuvos (žr. 17 lentelę). Taip pat šis rodiklis Savivaldybėje buvo 2 kartus didesnis nei 2011 m.

2012 m. Savivaldybėje gyvenančių moterų sergamumas cerebrovaskulinėmis ligomis buvo 2 kartus didesnis nei vyrų (žr. priedo 46 lentelę). Tiek moterų, tiek vyrų sergamumas cerebrovaskulinėmis ligomis

2012 m. buvo ženkliai didesnis nei 2011 m. Tuo tarpu Vilniaus apskrityje ir Lietuvoje šie rodikliai keitėsi nežymiai.

Savivaldybėje, Vilniaus apskrityje ir Lietuvoje 2012 m. kaimuose gyvenantys asmenys cerebrovaskulinėmis ligomis sirgo dažniau nei miestų gyventojai (žr. priedo 47 lentelę). Tačiau Savivaldybėje rodiklio atotrūkis tarp lyčių buvo ženkliai didesnis nei Vilniaus apskrityje ir Lietuvoje.

65 metų ir vyresnio amžiaus asmenų grupė tiek Savivaldybėje, tiek Vilniaus apskrityje ir Lietuvoje išlieka dažniausiai serganti cerebrovaskulinėmis ligomis (žr. priedo 48 lentelę). Nuo 2011 m. Savivaldybėje šių asmenų sergamumo cerebrovaskulinėmis ligomis rodikliai padidėjo 2 kartus.

17 lentelė. Sergamumas cerebrovaskulinėmis ligomis 100 tūkst. gyventojų.

	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Lietuva	467,76	449,74	484,24	481,72	529,79
Vilniaus apskritis	422,05	461,84	480,35	453,52	460,36
Švenčionių r. sav.	816,15	507,78	703,42	431,60	869,45

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio).

2012 m. Savivaldybės gyventojų sergamumas kvėpavimo sistemos ligomis buvo mažesnis nei Vilniaus apskrityje ir Lietuvoje (žr. 18 lentelę). Nuo 2011 m. Savivaldybės gyventojų sergamumas kvėpavimo sistemos ligomis sumažėjo.

Vyrų ir moterų sergamumas kvėpavimo sistemos ligomis 2012 m. Savivaldybėje, Vilniaus apskrityje ir Lietuvoje buvo panašūs, vis dėlto moterys sirgo šiek tiek dažniau (žr. priedo 49 lentelę). Taip pat dažniau kvėpavimo sistemos ligomis sirgo miestuose gyvenantys asmenys (žr. priedo 50 lentelę).

Nors nuo 2011 m. Savivaldybėje sergamumas kvėpavimo sistemos ligomis sumažėjo, 2012 m. dažniausiai šiomis ligomis dažniausiai sirgo vaikai, rečiausiai – 65 metų ir vyresnio amžiaus asmenys (žr. priedo 51 lentelę). Tai pastebėta ir Vilniaus apskrityje bei Lietuvoje. 2012 m. Savivaldybėje vaikų sergamumas kvėpavimo sistemos ligomis buvo mažesnis nei Vilniaus apskrityje ir Lietuvoje.

18 lentelė. Sergamumas kvėpavimo sistemos ligomis 100 tūkst. gyventojų.

	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Lietuva	22 665,4	24 033,9	20 989,9	24 332,9	22 517,4
Vilniaus apskritis	24 112,1	25 637,9	22 265,8	26 122,3	24 189,0
Švenčionių r. sav.	20 203,9	21 605,7	19 340,6	23 472,1	21 297,9

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio).

2012 m. Savivaldybės gyventojai ženkliai rečiau sirgo psichikos ir elgesio sutrikimais nei Vilniaus apskrities ir Visos Lietuvos gyventojai (žr. 19 lentelę). Tačiau lyginant su 2011 m. duomenimis, 2012 m. Savivaldybėje gyventojų sergamumo psichikos ir elgesio sutrikimais rodikliai nepakito.

Tiek Savivaldybėje, tiek Vilniaus apskrityje ir Lietuvoje išlieka tendencija, kad moterys psichikos ir elgesio sutrikimais serga dažniau nei vyrai (žr. priedo 52 lentelę), o miestuose gyvenantys asmenys – dažniau nei kaimuose gyvenantys asmenys (žr. priedo 53 lentelę).

2012 m. Savivaldybėje didžiausias sergamumas psichikos ir elgesio sutrikimais buvo stebimas tarp 65 metų ir vyresnio amžiaus asmenų (žr. priedo 54 lentelę). Nuo 2010 m. šios amžiaus grupės gyventojų sergamumas psichikos ir elgesio sutrikimais didėja.

19 lentelė. Sergamumas psichikos ir elgesio sutrikimais 100 tūkst. gyventojų.

	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Lietuva	2 318,35	2 208,08	2 229,63	2 278,27	2 409,69
Vilniaus apskritis	2 257,24	2 110,65	2 103,04	2 269,17	2 274,75
Švenčionių r. sav.	1 707,69	1 463,61	1 430,50	1 602,10	1 598,91

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio).

Savivaldybės gyventojų sergamumas nervų sistemos ligomis nuo 2011 m. padidėjo ir buvo didesnis nei Vilniaus apskrities ir visos Lietuvos gyventojų sergamumas šiomis ligomis (žr. 20 lentelę).

2012 m. nervų sistemos ligomis Savivaldybėje dažniau sirgo moterys nei vyrai (žr. priedo 55 lentelę), taip pat kaimuose gyvenančių asmenų sergamumas buvo didesnis nei gyvenančių miestuose (žr. priedo 56 lentelę). Tiek Savivaldybės gyventojų sergamumas nervų sistemos ligomis pagal lytį, tiek pagal gyvenamąją vietą nuo 2011 m. ženkliai padidėjo ir 2012 m. šie rodikliai buvo didesni nei Vilniaus apskrityje ir Lietuvoje.

Dažniausiai Savivaldybėje nervų sistemos ligos nustatomos 45 metų ir vyresnio amžiaus asmenims, rečiausiai – vaikams (žr. priedo 57 lentelę). Tai pastebima ir Vilniaus apskrityje bei Lietuvoje. Savivaldybėje visų amžiaus grupių sergamumas šiomis ligomis nuo 2011 m. ženkliai padidėjo.

20 lentelė. Sergamumas nervų sistemos ligomis 100 tūkst. gyventojų.

	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Lietuva	3 598,00	3 336,20	3 337,30	3 502,62	3 833,66
Vilniaus apskritis	3 424,68	3 340,20	3 299,12	3 622,81	3 755,56
Švenčionių r. sav.	4 582,25	2 704,86	3 371,66	2 589,60	4 568,31

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio).

Savivaldybės gyventojų sergamumas ŽIV nuo 2011 m. didėja (žr. 21 lentelę). 2012 m. Savivaldybės gyventojų sergamumo ŽIV rodiklis nežymiai skyrėsi nuo Vilniaus apskrities rodiklio, tačiau buvo didesnis nei bendras Lietuvos gyventojų sergamumo ŽIV rodiklis.

21 lentelė. Sergamumas ŽIV 100 tūkst. gyventojų.

	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Lietuva	2,83	5,39	4,65	5,15	5,34
Vilniaus apskritis	3,42	6,00	4,97	6,22	7,43
Švenčionių r. sav.	9,83	13,28	16,91	3,45	7,36

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio).

2011 m. Savivaldybėje nenustatyta nė vieno AIDS atvejo, tačiau 2012 m. gyventojų sergamumo AIDS rodiklis siekė net 14,72 atvejus/100 tūkst. gyventojų ir buvo ženkliai didesnis nei Vilniaus apskrityje ir visoje Lietuvoje (žr. 22 lentelę).

22 lentelė. Sergamumas AIDS 100 tūkst. gyventojų.

	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Lietuva	1,64	1,11	1,00	0,62	1,27
Vilniaus apskritis	1,77	0,71	0,59	0,12	1,61
Švenčionių r. sav.	3,28	-	3,38	-	14,72

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio).

Nuo 2011 m. Savivaldybės gyventojų mirtingumas dėl išorinių priežasčių padidėjo ir buvo beveik 2 kartus didesnis nei Vilniaus apskrityje ir Lietuvoje (žr. 23 lentelę).

2012 m. Savivaldybėje vyrų mirtingumas dėl išorinių priežasčių buvo 4 kartus didesnis nei moterų (žr. priedo 58 lentelę). Nuo 2011 m. padidėjo tiek vyrų, tiek moterų mirtingumas dėl išorinių priežasčių. Tokios tendencijos pastebimos ir Vilniaus apskrityje bei Lietuvoje.

Kaimuose gyvenančių asmenų mirtingumas dėl išorinių priežasčių 2012 m. Savivaldybėje buvo didesnis nei gyvenančių miestuose (žr. priedo 59 lentelę). Nuo 2011 m. miestuose gyvenančių asmenų mirtingumas dėl išorinių priežasčių padidėjo, kaimuose gyvenančių asmenų – sumažėjo. 2012 m. Vilniaus

apskirtyje ir Lietuvoje miestuose gyvenančių asmenų mirtingumas dėl išorinių priežasčių taip pat buvo mažesnis nei gyvenančių kaimuose, tačiau tiek vienu, tiek kitų gyventojų mirtingumas nuo 2011 m. padidėjo.

2012 m. Savivaldybės gyventojų mirtingumas dėl išorinių priežasčių mažiausias buvo vaikų amžiaus grupėje, didžiausias – tarp 45-64 metų amžiaus asmenų (žr. priedo 60 lentelę). 18-44 metų amžiaus grupėje nuo 2011 m. gyventojų mirtingumas dėl išorinių priežasčių padidėjo, visose kitose amžiaus grupėse – sumažėjo. Vilniaus apskrityje ir Lietuvoje gyventojų mirtingumo dėl išorinių priežasčių rodikliai pagal amžiaus grupes keitėsi nežymiai.

23 lentelė. Mirtingumas dėl išorinių priežasčių 100 tūkst. gyventojų.

	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Lietuva	142,49	124,81	123,07	115,45	122,47
Vilniaus apskritis	144,41	128,58	129,41	116,91	127,28
Švenčionių r. sav.	173,72	225,68	223,20	196,81	217,36

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio).

2012 m. Savivaldybėje (taip pat ir Vilniaus apskrityje) pagrindinėmis išorinių mirčių priežastimis buvo nelaimingi atsitikimai, savižudybės ir apsinuodijimai alkoholiu, tuo tarpu Lietuvoje – nelaimingi atsitikimai, savižudybės ir transporto įvykiai (žr. 24 lentelę). Nuo 2011 m. mirčių dėl nelaimingų atsitikimų rodiklis Savivaldybėje nepakito, mirčių dėl transporto įvykių ir natūralaus šalčio poveikio rodikliai sumažėjo, o mirčių dėl atsitiktinių paskendimų, apsinuodijimų alkoholiu, savižudybių ir nužudymų rodikliai padidėjo. Vilniaus apskrityje ir Lietuvoje nuo 2011 m. išorinių mirčių dėl minėtų priežasčių rodikliai kito nežymiai.

24 lentelė. Išorinės mirtys pagal priežastis (atvejų sk./100 tūkst. gyventojų).

	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Lietuva				
Nelaimingi atsitikimai	73,22	71,68	64,77	71,86
Transporto įvykiai	13,68	11,32	11,23	13,12
Atsitiktiniai paskendimai	8,92	9,71	7,42	7,76
Natūralaus šalčio poveikis	10,21	11,84	8,81	11,08
Apsinuodijimai alkoholiu	10,30	9,43	9,56	8,97
Savižudybės	34,08	30,97	31,59	31,03
Pasikėsینimai (nužudymai)	5,96	5,23	4,90	4,52
Vilniaus apskritis				
Nelaimingi atsitikimai	81,76	81,46	72,92	82,49
Transporto įvykiai	10,47	10,30	10,64	10,92
Atsitiktiniai paskendimai	6,23	8,64	5,14	5,33
Natūralaus šalčio poveikis	14,59	17,64	11,71	15,75
Apsinuodijimai alkoholiu	19,76	18,35	19,84	19,23
Savižudybės	27,06	23,44	17,33	20,34
Pasikėsینimai (nužudymai)	6,00	3,79	4,90	2,85
Švenčionių r. sav.				
Nelaimingi atsitikimai	159,30	145,42	127,75	128,94
Transporto įvykiai	26,55	10,15	24,17	11,05
Atsitiktiniai paskendimai	16,59	16,91	6,91	14,74
Natūralaus šalčio poveikis	23,23	40,58	31,08	22,10

Apsinuodijimai alkoholiu	39,83	23,67	24,17	33,16
Savižudybės	56,42	30,44	17,26	36,84
Pasikėsینimai (nužudymai)	-	-	3,45	11,05

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio).

1.3. Vaikų sergamumas

Nuo 2011 m. Savivaldybėje sumažėjo vaikų, kuriems nustatomi regėjimo sutrikimai, skaičius (žr. 25 lentelę). 2012 m. Savivaldybėje vaikų, turinčių regėjimo sutrikimų, dalis buvo mažesnė nei Vilniaus apskrityje ir Lietuvoje.

25 lentelė. 0-17 m. vaikų, turinčių regėjimo sutrikimų, dalis.

	2009 m.		2010 m.		2011 m.		2012 m.	
	Abs. sk.	%*	Abs. sk.	%*	Abs. sk.	%*	Abs. sk.	%*
Lietuva	97 996	16,7	101 016	17,9	102 114	18,7	105 470	19,9
Vilniaus apskritis	22 825	15,8	24 275	16,9	25 472	17,9	28 111	19,8
Švenčionių r. sav.	784	16,4	804	18,0	827	19,2	756	18,5

Šaltinis: HISIC: Lietuvos gyventojų sveikata ir sveikatos priežiūros įstaigų veikla 2009, 2010, 2011, 2012 m.

* Proc. nuo apsilankiusiųjų.

Per 2009-2012 m. laikotarpį Savivaldybėje ženkliai padaugėjo vaikų, turinčių nenormalią laikyseną (žr. 26 lentelę). 2012 m. Savivaldybėje nenormalią laikyseną turinčių vaikų dalis buvo ženkliai didesnė nei Vilniaus apskrityje ir Lietuvoje.

26 lentelė. 0-17 m. vaikų, turinčių nenormalią laikyseną dalis.

	2009 m.		2010 m.		2011 m.		2012 m.	
	Abs. sk.	%*	Abs. sk.	%*	Abs. sk.	%*	Abs. sk.	%*
Lietuva	18 202	3,1	17 925	3,2	18 050	3,3	18 182	3,4
Vilniaus apskritis	3 357	2,3	4 127	2,9	4 700	3,3	5 091	3,6
Švenčionių r. sav.	67	1,4	97	2,2	132	3,1	207	5,1

Šaltinis: HISIC: Lietuvos gyventojų sveikata ir sveikatos priežiūros įstaigų veikla 2009, 2010, 2011, 2012 m.

* Proc. nuo apsilankiusiųjų.

Nuo 2011 m. Savivaldybėje padaugėjo vaikų, kuriems nustatoma skoliozė (žr. 27 lentelę), tačiau 2012 m. Savivaldybėje skoliozė turinčių vaikų dalis buvo mažesnė nei Vilniaus apskrityje ir Lietuvoje.

27 lentelė. 0-17 m. vaikų, sergančių skolioze dalis.

	2009 m.		2010 m.		2011 m.		2012 m.	
	Abs. sk.	%*	Abs. sk.	%*	Abs. sk.	%*	Abs. sk.	%*
Lietuva	16 963	2,9	15 722	2,8	10 121	1,9	12 299	2,3
Vilniaus apskritis	2 937	2,0	2 949	2,1	1 928	1,4	3 197	2,2
Švenčionių r. sav.	60	1,3	79	1,8	48	1,1	81	2,0

Šaltinis: HISIC: Lietuvos gyventojų sveikata ir sveikatos priežiūros įstaigų veikla 2009, 2010, 2011, 2012 m.

* Proc. nuo apsilankiusiųjų.

1.4. Fizinės aplinkos veiksniai

Geriamojo vandens mėginių (įskaitant ir šachtinius šulinius) saugos ir kokybės rodikliai:

2012 m. Savivaldybėje nuo bendro geriamojo vandens tirtų bandinių skaičiaus fiksuota 1,6 proc. bandinių, kuriuose žarninių lazdelių (*E. Coli*) ir (ar) žarninių enterokokų skaičius viršijo ribinį mikroorganizmų skaičių, tuo tarpu 2011 m. šis rodiklis siekė 2,6 proc. (žr. 28 lentelę).

28 lentelė. Geriamojo vandens mėginių, kuriuose žarninių lazdelių (*E. Coli*) ir (ar) žarninių enterokokų skaičius viršijo ribinį mikroorganizmų skaičių per tam tikrą laikotarpį, dalis.

	2010 m.			2011 m.			2012 m.		
	Iš viso imta mėginių	Viršijo ribinį skaičių	%*	Iš viso imta mėginių	Viršijo ribinį skaičių	%*	Iš viso imta mėginių	Viršijo ribinį skaičių	%*
Švenčionių r. sav.	236	6	2,5	234	6	2,6	123	2	1,6

Šaltinis: VMVT Švenčionių skyrius.

* Švenčionių r. sav. VSB išvestinis rodiklis. Procentas išreikštas nuo bendro tirtų bandinių skaičiaus ir gautų neigiamų rezultatų.

2012 m. Savivaldybėje nuo bendro geriamojo vandens tirtų bandinių skaičiaus fiksuota net 41,2 proc. mėginių, kuriuose cheminių (toksinių) medžiagų koncentracijos viršijo nustatytas ribines vertes (žr. 29 lentelę). 2011 m. šis rodiklis siekė 6,9 proc. 2010-2012 m. laikotarpyje stebimas vandens bandinių, kuriuose cheminių (toksinių) medžiagų koncentracijos viršija nustatytas ribines vertes, skaičiaus didėjimas.

29 lentelė. Geriamojo vandens mėginių, kuriuose cheminių (toksinių) medžiagų koncentratas viršijo nustatytas vertes per tam tikrą laikotarpį, dalis.

	2010 m.			2011 m.			2012 m.		
	Iš viso imta mėginių	Viršijo ribinį skaičių	%*	Iš viso imta mėginių	Viršijo ribinį skaičių	%*	Iš viso imta mėginių	Viršijo ribinį skaičių	%*
Švenčionių r. sav.	180	5	2,8	58	4	6,9	17	7	41,2

Šaltinis: VMVT Švenčionių skyrius.

* Švenčionių r. sav. VSB išvestinis rodiklis. Procentas išreikštas nuo bendro tirtų bandinių skaičiaus ir gautų neigiamų rezultatų.

Siekiant, kad rajono gyventojai būtų apsaugoti nuo per vandenį plintančių infekcinių ligų, Savivaldybėje vykdomas sistemingas Bėlio ežero paplūdimio ir Žeimenos upės Švenčionėliuose bei Pabradėje maudyklų vandens mikrobiologinės ir cheminės kokybės bei jos kitimo stebėjimas. Maudyklų stebėseną vykdoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1055 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 92:2007 „Paplūdimiai ir jų maudyklų vandens kokybė“ patvirtinimo“.

2012 m. Savivaldybėje maudyklų mikrobiologiniai parametrai neatitiko HN 92:2007 reikalavimų tik Žeimenos upės Pabradėje patikrinimo gegužės mėnesį metu. Sekančių patikrinimų metu tiek Žeimenos upės Pabradėje, tiek Žeimenos upės Švenčionėliuose ir Bėlio ežero mikrobiologiniai parametrai atitiko HN 92:2007 reikalavimus (žr. 30 lentelę).

30 lentelė. Švenčionių rajono maudyklų vandens kokybės atitikimas Lietuvos higienos normos HN 92:2007 reikalavimams 2012 metais.

Bandinio ėmimo data	Mikrobiologiniai parametrai		
	Bėlio ežeras	Žeimenos upė, Švenčionėliai	Žeimenos upė, Pabradė
2012-05-23	atitiko	atitiko	neatitiko
2012-06-06	atitiko	atitiko	atitiko
2012-06-20	atitiko	atitiko	atitiko
2012-07-04	atitiko	atitiko	atitiko
2012-07-18	atitiko	atitiko	atitiko
2012-08-01	atitiko	atitiko	atitiko
2012-08-14	atitiko	atitiko	atitiko
2012-08-29	atitiko	atitiko	atitiko

Šaltinis: SMLPC

1.5. Sveikatos priežiūros sistemos raida

2012 m. Savivaldybėje praktikuojančių gydytojų skaičius buvo didesnis nei 2010 m. ir 2011 m., tačiau 2012 m. Savivaldybėje šis rodiklis buvo ženkliai mažesnis nei Vilniaus apskrityje ir Lietuvoje (žr. 31 lentelę).

31 lentelė. Praktikuojančių gydytojų skaičius.

	2010 m.		2011 m.		2012 m.	
	Abs. sk.	10 tūkst. gyv.	Abs. sk.	10 tūkst. gyv.	Abs. sk.	10 tūkst. gyv.
Lietuva	12 226	37,7	12 407	41,3	12 602	42,4
Vilniaus apskritis	3 922	46,8	3 377	41,9	3 482	43,2
Švenčionių r. sav.	46	15,7	47	17,1	48	17,9

Šaltinis: HISIC: Lietuvos gyventojų sveikata ir sveikatos priežiūros įstaigų veikla 2011 m., 2012 m.

Savivaldybėje palaipsniui didėja bendrosios praktikos gydytojų skaičius, tenkantis 10 tūkst. gyventojų, tačiau 2012 m. jis išliko mažesnis nei Vilniaus apskrityje ir Lietuvoje (žr. 32 lentelę).

32 lentelė. Bendrosios praktikos (šeimos) gydytojų skaičius 10 tūkst. gyventojų.

	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Lietuva	5,52	5,7	5,81	6,37
Vilniaus apskritis	5,46	5,69	5,74	6,11
Švenčionių r. sav.	4,01	4,11	4,18	4,47

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio).

2012 m. 10 tūkst. Savivaldybės gyventojų teko 2 kartus mažiau odontologų nei Vilniaus apskrityje ir Lietuvoje (žr. 33 lentelę). Odontologų skaičius nuo 2011 m. Savivaldybėje nepakito.

33 lentelė. Odontologų skaičius.

	2010 m.		2011 m.		2012 m.	
	Abs. sk.	10 tūkst. gyv.	Abs. sk.	10 tūkst. gyv.	Abs. sk.	10 tūkst. gyv.
Lietuva	2 529	7,8	2 562	8,5	2 765	9,3
Vilniaus apskritis	692	8,3	678	8,4	790	9,8
Švenčionių r. sav.	12	4,1	11	4,0	11	4,1

Šaltinis: HISIC: Lietuvos gyventojų sveikata ir sveikatos priežiūros įstaigų veikla 2011 m., 2012 m.

Nuo 2011 m. Savivaldybėje sumažėjo specialistų su aukštuoju ir aukštesnioju medicinos išsilavinimu (ne gydytojų) skaičius (žr. 34 lentelę). Nors šių specialistų skaičius, tenkantis 10 tūkst. gyventojų beveik nepakito, jis išliko ženkliai mažesnis nei Vilniaus apskrityje ir Lietuvoje.

34 lentelė. Specialistų su aukštuoju ir aukštesnioju medicinos išsilavinimu (ne gydytojų) skaičius.

	2010 m.		2011 m.		2012 m.	
	Abs. sk.	10 tūkst. gyv.	Abs. sk.	10 tūkst. gyv.	Abs. sk.	10 tūkst. gyv.
Lietuva	30 903	95,2	30 942	103,0	31 118	104,7

Vilniaus apskritis	8 305	99,0	8 343	103,5	8 580	106,4
Švenčionių r. sav.	213	72,9	210	76,6	201	74,9

Šaltinis: HISIC: Lietuvos gyventojų sveikata ir sveikatos priežiūros įstaigų veikla 2011 m., 2012 m.

Nuo 2011 m. Savivaldybėje sumažėjo slaugytojų (įskaitant akušerius) skaičius, tačiau dėl sumažėjusio gyventojų skaičiaus Savivaldybėje, šių specialistų skaičius, tenkantis 10 tūkst. gyventojų, beveik nepakito (žr. 35 lentelę). Vis dėlto Savivaldybėje šis rodiklis 2012 m. išliko mažesnis nei Vilniaus apskrityje ir Lietuvoje.

35 lentelė. Slaugytojų skaičius (įskaitant akušerius).

	2010 m.		2011 m.		2012 m.	
	Abs. sk.	10 tūkst. gyv.	Abs. sk.	10 tūkst. gyv.	Abs. sk.	10 tūkst. gyv.
Lietuva	23 843	73,5	23 833	79,4	23 693	79,7
Vilniaus apskritis	6 276	74,8	6 309	78,3	6 389	79,2
Švenčionių r. sav.	168	57,5	164	59,8	155	57,7

Šaltinis: HISIC: Lietuvos gyventojų sveikata ir sveikatos priežiūros įstaigų veikla 2011 m., 2012 m.

Lyginant su 2011 m. Savivaldybėje stacionaro lovų (su slaugos lovomis) skaičius padidėjo ir siekė 135 lovas (žr. 36 lentelę). Taigi, padidėjo ir lovų skaičius, tenkantis 10 tūkst. gyventojų. Vis dėlto 2012 m. Savivaldybėje šis rodiklis išliko beveik 2 kartus mažesnis nei Vilniaus apskrityje ir Lietuvoje.

36 lentelė. Bendras lovų skaičius stacionaruose (su slaugos ir palaikomojo gydymo lovomis).

	2010 m.		2011 m.		2012 m.	
	Abs. sk.	10 tūkst. gyv.	Abs. sk.	10 tūkst. gyv.	Abs. sk.	10 tūkst. gyv.
Lietuva	26 804	82,61	27 175	90,47	27 079	91,12
Vilniaus apskritis	7 664	91,36	7 916	98,22	7 920	98,23
Švenčionių r. sav.	140	47,92	130	47,39	135	50,27

Šaltinis: HISIC: Lietuvos gyventojų sveikata ir sveikatos priežiūros įstaigų veikla 2011 m., 2012 m.

Nuo 2011 m. hospitalinis gyventojų sergamumas Savivaldybėje (taip pat Vilniaus apskrityje ir Lietuvoje) nepakito (žr. 37 lentelę). 2012 m. Savivaldybėje šis rodiklis buvo didesnis nei Vilniaus apskrityje, bet mažesnis nei Lietuvoje.

37 lentelė. Hospitalinis sergamumas 1000-iui gyventojų.

	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Lietuva	217,79	219,75	219,07	232,26	235,11
Vilniaus apskritis	192,45	194,54	197,26	209,72	209,83
Švenčionių r. sav.	202,10	206,00	214,47	227,99	227,79

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio).

2012 m. suaugusiųjų Savivaldybės gyventojų vidutinė gulėjimo stacionare trukmė išliko ilgesnė nei vaikų (žr. 38 lentelę). Nors suaugusiųjų vidutinė gulėjimo stacionare trukmė 2012 m. Savivaldybėje buvo trumpesnė nei Vilniaus apskrityje ir Lietuvoje, vaikų vidutinė gulėjimo stacionare trukmė buvo ilgiausia.

38 lentelė. Vaikų (0-17 metų) ir suaugusiųjų (18 metų ir vyresnių) vidutinė gulėjimo stacionare trukmė.

	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Vaikai					
Lietuva	6,10	5,86	5,74	6,42	6,15
Vilniaus apskritis	5,38	5,20	5,06	6,07	5,52
Švenčionių r. sav.	7,57	8,26	6,24	7,11	6,52
Suaugusieji					
Lietuva	8,95	8,64	8,55	8,66	8,27
Vilniaus apskritis	9,02	8,69	8,61	8,77	8,07
Švenčionių r. sav.	8,61	8,36	8,21	8,50	7,74

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio).

2012 m. vienam Savivaldybės gyventojui teko 6,12 apsilankymų pas gydytojus (žr. 39 lentelę). Nuo 2010 m. šis rodiklis Savivaldybėje didėja, tačiau išlieka mažesni nei Vilniaus apskrityje ir Lietuvoje.

Profilaktinių sveikatos patikrinimų skaičius 2010-2012 m. laikotarpyje Savivaldybėje (taip pat Vilniaus apskrityje ir Lietuvoje) beveik nesikeitė.

39 lentelė. Apsilankymų pas gydytojus skaičius.

	2010 m.			2011 m.			2012 m.		
	Abs. sk.	1-am gyv.	Profilaktiniai %*	Abs. sk.	1-am gyv.	Profilaktiniai %*	Abs. sk.	1-am gyv.	Profilaktiniai %*
Lietuva	21213735	6,45	12,1	22119656	6,86	12,1	22519643	7,54	12,4
Vilniaus apskritis	5811454	6,88	12,5	6122249	7,32	12,3	6246129	7,75	12,4
Švenčionių r. sav.	150709	5,10	12,0	171299	5,91	12,1	166150	6,12	11,9

Šaltinis: HISIC: Lietuvos gyventojų sveikata ir sveikatos priežiūros įstaigų veikla 2011 m., 2012 m.

* Iš visų apsilankymų profilaktiniai.

Nuo 2010 m. Savivaldybės gyventojų apsilankymų pas bendrosios praktikos gydytojus skaičius, tenkantis 100 gyventojų, didėja (žr. 40 lentelę). 2012 m. Savivaldybėje šis rodiklis buvo mažesnis nei Vilniaus apskrityje ir Lietuvoje.

40 lentelė. Apsilankymai pas šeimos gydytojus 100 gyventojų.

	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Lietuva	273,04	276,21	273,28	298,52	334,17
Vilniaus apskritis	252,94	253,53	254,37	282,86	306,99
Švenčionių r. sav.	249,34	240,42	218,55	243,70	251,33

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio).

2. SPECIALIOJI DALIS

2.1. Tyrimai

2012 m. Savivaldybėje buvo atlikti „Lietuvos mokinių naudojimosi mobiliaisiais telefonais ypatumų tyrimas“ ir „Mokinių rūkymo ir kitų priklausomybės ligų paplitimo tyrimas“.

Lietuvos mokinių naudojimosi mobiliaisiais telefonais ypatumų tyrimas

Tyrimo tikslas:

Nustatyti 4, 8 ir 11 klasių mokinių naudojimosi mobiliaisiais telefonais Lietuvos mokyklose paplitimą bei naudojimosi ypatumus.

Tyrimo metodika:

Mokinių bei mokytojų ir mokyklų vadovų apklausos duomenys iš užpildytų anketų buvo suvesti į skaičiuoklės „Excel“ elektroninę duomenų rinkmeną. Duomenų statistinė analizė, vertinanti ryšius tarp duomenų, atlikta naudojant SPSS statistinį paketą bei „Microsoft Excel“ programą. Gauti rezultatai pateikti lentelėmis ir grafikais. Kokybinių požymių reikšmės pateikiamos procentais. Tyrime dalyvavo 39 savivaldybių 4, 8 ir 11 klasių mokiniai. Švenčionių rajono savivaldybėje apklausa atlikta 2012 metų pirmąjį pusmetį. Iš viso gautos 2209 anketos, tyrimui buvo naudojamos 2193 anketos, likusios atmetos kaip netinkamai užpildytos. Mokytojai ir mokyklų vadovai iš viso užpildė 401 tyrimo anketą. Iš šių anketų tik 2 buvo netinkamai užpildytos. Imtis reprezentatyvi. Tyrimo analizei panaudotos 399 tyrime dalyvavusių mokytojų ir mokyklų vadovų anketos.

Mokiniams, atsižvelgiant į klasę, ir mokytojams, mokyklų vadovams buvo pateiktos skirtingos anketos. 4 klasės mokinių anketą sudarė 16 klausimų, 8, 11 klasių mokinių – 38 klausimai, mokytojų, mokyklų vadovų – 13 klausimų. Šie klausimai buvo apie naudojimąsi mobiliaisiais telefonais ir jo tikslus, laikymo ypatumus, mobiliųjų telefonų poveikį sveikatai bei draudimus mobiliaisiais telefonais naudotis mokykloje.

Tyrimo rezultatai:

Tyrimo dalyvavo 2193 mokiniai: 1232 mergaitės (56,2 %) ir 961 berniukas (43,8 %). Taip pat apklausti 399 mokytojai ir vadovai: 321 moteris (80,5 %) bei 78 vyrai (19,5 %). 2,7 proc. visų tyrime dalyvavusių mokinių buvo Švenčionių rajono savivaldybės gyventojai. Tyrime dalyvavusių mokinių amžius – nuo 9 iki 20 metų. Didžiąją daugumą sudarė 10, 14 ir 15 metų mokiniai (atitinkamai 23,9 %, 25,9 % ir 17,3 %). 9 metų mokinių buvo 1,1 %, 12 metų ir 20 metų mokiniai sudarė mažiausią dalį apklaustųjų (atitinkamai 0,2 % ir 0,1 %). Mokiniai buvo apklausiami neatsižvelgiant į jų gyvenamąją vietą. Dauguma mokinių gyvena kaimo vietovėje (39 %), šiek tiek mažiau mieste (36 %). 98,6 % mokinių turi ir naudojami mobiliaisiais telefonais, 0,6 % mokinių neturi mobiliojo telefono, nes jiems jis nereikalingas, ir 0,8 % mokinių neturi mobiliojo telefono, bet norėtų turėti. Vertinant mobiliųjų telefonų paplitimą tarp mokinių svarbu nustatyti, kada moksleivis įsigijo telefoną ir kiek laiko jį turi. Dauguma respondentų nurodė, kad mobilųjį telefoną įsigijo pradinėse klasėse. 22,1 % apklaustųjų nurodė, kad mobilųjį telefoną įsigijo 1 klasėje, 17,5 % – 2 klasėje, 16,9 % – 3 klasėje, 15,76 % – 4 klasėje. 0,56 % apklaustųjų nurodė, kad mobilųjį telefoną įsigijo 9 ir 10 klasėje, 0,42 % – 11 klasėje. Net 7,9 % apklaustųjų teigė, kad mobilųjį telefoną įsigijo dar lankydami darželį. Daugumai mokinių mobiliuosius telefonus nupirko artimieji arba jie gavo dovanų (79,3 %). Mobilusis telefonas dažniausiai naudojamas skambinimui, trumpųjų žinučių (SMS) siuntimui, žaidimui ir muzikos klausymuisi, o rečiau – naršymui internete bei kitiems tikslams. Pusė apklaustų ketvirtokų (51,4 %) mobilųjį telefoną naudoja trumpųjų žinučių (SMS) siuntimui ir žaidimui, o 64,4 % apklaustų ketvirtokų – skambinimui. Trečdalis apklaustų mokinių (31,1 %) nurodė, kad per parą paprastai išsiunčia daugiau nei 100 trumpųjų žinučių (SMS). 31,3 % 8 klasės mokinių išsiunčia daugiau nei 100 trumpųjų žinučių per parą, o 17,3 % respondentų išsiunčia iki 10 trumpųjų žinučių per parą. Apie

trečdalis respondentų mobiliuoju telefonu kalba iki 5 min. (33,7 %) ir 5–15 min. (34,2 %) per parą. Daugiau nei 30 min. mobiliuoju telefonu kalba 16,9 % mokinių. 11,2 % mobiliuoju telefonu laisvalaikiu naudojasi todėl, kad taip yra madinga, 7,6 % apklaustųjų nurodė, kad neturi draugų, su kuriais galėtų leisti laisvalaikį, ir 4,3 % respondentų laisvalaikiu naudojasi mobiliuoju telefonu todėl, kad dažnai jaučiasi vieniši. Apie pusę (43,5 %) respondentų nurodė, kad negali gyventi be mobiliojo telefono. Beveik pusė apklaustųjų (49,8 %) nurodė, kad yra girdėję apie saugaus naudojimosi mobiliaisiais telefonais rekomendacijas, tačiau jų nesilaiko, 26,5 % respondentų apie rekomendacijas nieko nėra girdėję ir tik 23,7 % mokinių yra girdėję apie rekomendacijas ir jomis vadovaujasi. Trečdalis respondentų (33,7 %) mobilųjį telefoną turi ilgiau nei 6 metus. Dauguma respondentų (69,3 %) naudojasi vienu mobiliuoju telefonu, kuriame yra viena SIM kortelė. Vienu telefonu su dviem SIM kortelėmis naudojasi 8,5 %. Daugiau nei pusė respondentų (56,2 %) nurodė, kad nebijo, jog iš jų gali kas nors atimti mobilųjį telefoną, tačiau trečdalis apklaustųjų (31,1 %) nurodė, kad bijo, jog iš jų bus atimtas mobilusis telefonas. Didžioji dauguma apklaustųjų mokinių (78,5 %) naudojasi laisvų rankų įranga, tačiau 12,1 % mokinių ja nesinaudoja. Dauguma mokytojų, mokyklų vadovų pažymėjo, jog nesinaudoja tokia įranga (70,3 %). 87,9 % mokinių nurodė, kad jų mobilusis telefonas yra visada įjungtas, nepriklausomai nuo paros laiko. Tą patį tvirtino ir 87 % mokytojų bei mokyklų vadovų. Daugiau kaip pusė apklaustųjų (67,8 %) savo mobilųjį telefoną laiko drabužių kišenėje, ant stalo ar stalčiuje. 87,7 % respondentų savo mobiliojo telefono nenumeta kur papuola ir net 82,8 % apklaustųjų mokinių savo mobiliojo telefono nenešioja rankinėje ar kuprinėje. Beveik pusė respondentų (47,2 %) miego metu mobilųjį telefoną laiko šalia lovos ir tik 6,9 % apklaustųjų nakčiai mobilųjį telefoną išneša į kitą kambarį. Dauguma mokinių miega 7–8 val. 14,8 % mokinių nurodė, kad naktimis miega neramiai. 43,7 % nurodė, kad atsikėlę ryte jaučiasi neišsimegoję. Apie pusę respondentų (46,4 %) nurodė, kad kartais jaučia nerimą/susierzinimą, kai su savimi neturi mobiliojo telefono. 73,9 % mokytojų, mokyklų vadovų nurodo, kad kasdieniame gyvenime be mobiliojo telefono negalėtų apsieiti. 53,7 % mokinių nurodė, kad jiems kartais sunku susikaupti. 13,9 % mokinių kartais sulaukia grasinančių skambučių ar trumpųjų žinučių (SMS, 3,2 % – nuolatos. 7,2 % mokinių nurodė, kad kartais jie patiria patyčias dėl mobiliojo telefono modelio, 2,3 % patyčias dėl telefono modelio patiria nuolatos. 54,8 % apklaustųjų mokinių nurodė, kad kartais pamokų metu naudojasi mobiliuoju telefonu, kai to nereikia mokytojo skirtoms užduotims atlikti. 81,9 % mokytojų nurodė, kad pamokų metu nereikalauja naudotis mobiliaisiais telefonais užduotims atlikti. 81,2 % mokinių ir 90,2 % mokytojų bei mokyklų vadovų nurodė, kad jų mokykloje pamokų metu draudžiama naudotis mobiliuoju telefonu. 70,3 % mokytojų bei mokyklų vadovų nurodė, kad jų mokykloje yra patvirtintos vidaus tvarkos taisyklės, reglamentuojančios mobiliųjų telefonų naudojimą, remiantis Sveikatos apsaugos ministerijos ir Pasaulio sveikatos organizacijos rekomendacijomis.

Tyrimo išvados:

Mobilųjį telefoną turi 98,6 % Lietuvos mokyklų mokinių. 97,2 % ketvirtos, 99,2 % aštuntos ir 99,4 % 11 klasės mokinių turi telefonus. 79,3 % mokinių mobilųjį telefoną nupirko arba padovanojo artimieji. 69,3 % mokinių naudoja vieną telefono aparatą su viena SIM kortele. 29,6 % aštuntos ir 22,7 % 11 klasės mokinių naudojasi dviem mobiliaisiais telefonais. 33,7 % mokinių mobilųjį telefoną turi ilgiau nei 6 metus. Dauguma aštuntos ir 11 klasės mokinių mobiliaisiais telefonais naudojasi ilgiau nei 6 metus. 4 klasės mokiniai daugiausiai mobiliųjų telefonų įsigijo pirmoje klasėje. Daugiausiai 8 klasės mokinių mobilųjį telefoną įsigijo 1–3 klasėse. Daugiausiai 11 klasės mokinių mobilųjį telefoną įsigijo 4–6 klasėse. Dauguma mokinių nurodė, kad dažniausiai mobiliuosius telefonus naudoja su tėvais susisiekti, skambinimui, trumpųjų žinučių siuntimui. Maža dalis mokinių paminėjo, kad mobiliuosius telefonus naudoja kaip įvaizdžio dalį ir kad neišsiskirtų iš kitų. Daugiau visų klasių berniukų nurodė, kad mobilųjį telefoną naudoja pramogai ir laisvalaikio praleidimui. Mergaitės daugiau už berniukus išsiunčia trumpųjų žinučių (SMS) ir ilgiau kalba telefonu. Berniukai labiau linkę naudotis interneto naršymo funkcija telefone. 48,7 % mokinių nurodė, kad laisvalaikį leidžia naudodamiesi mobiliuoju telefonu. 43,5 % mokinių negalėtų gyventi be mobiliojo telefono. Mergaitėms būtų sunkiau susitaikyti su gyvenimu be mobiliojo telefono nei berniukams. Tik 23,7 % mokinių naudojasi saugaus naudojimosi mobiliaisiais telefonais rekomendacijomis. Daugiausiai abiejų klasių mokinių nurodė, kad naudojami šiomis rekomendacijomis: „Skambinu tik esant būtinybei“,

„Stengiuosi kalbėti kuo trumpiau“, „Miegodamas nelaikau mobiliojo telefono po pagalve, šalia lovos“ ir „Vietoj skambinimo funkcijos esant galimybei naudojuosi trumpųjų žinučių (SMS) siuntimo funkcija“. Daugiau mergaičių žino arba yra girdėjusios apie saugaus mobiliojo telefono naudojimo rekomendacijas, tačiau daugiau berniukų jų laikosi. Mergaitės dažniau mobilųjį telefoną laiko dėkle arba laikiklyje, kuris yra ne mažesniu kaip 1,5 cm atstumu ir telefoną laiko rankinėje ar kuprinėje. 87,9 % mokinių ir 87 % mokytojų savo mobiliojo telefono, kai jis yra nenaudojamas (naktį taip pat,) neišjungia. Didžioji dalis ketvirtokų, aštuntokų ir vienuoliktokų nurodė, kad mobiliuosius telefonus laiko visada įjungtus. Miego metu daugiau mergaičių nei berniukų mobilųjį telefoną laiko po pagalve. Berniukai telefoną linkę laikyti drabužių kišenėje, o miegant jiems telefono vieta nesvarbi ir mobilųjį telefoną laiko kur papuola. 57,2 % vienuoliktos ir 13,8 % 8 klasės mokinių savo mobilųjį telefoną laiko po pagalve ar šalia lovos, nors vertinant mobiliojo telefono laikymą po pagalve ar šalia lovos tarp mokinių neatsižvelgiant į klasę paaiškėjo, kad tik 14,3 % mokinių mobilųjį telefoną miego metu laiko po pagalve arba šalia lovos. Laisvų rankų įrangą naudoja daugiau aštuntokų nei vienuoliktokų (atitinkamai 81,5 % ir 64,6 %). Abiejų klasių mokiniai laisvų rankų įrangą dažniausiai naudoja muzikos klausimuisi. Kalbėjimui laisvų rankų įranga naudojasi mažiau nei pusė (41,8 %) mokinių. Tik 16,9 % mokyklų vadovų bei mokytojų naudojami laisvų rankų įranga. 43,7 % mokinių atsikėlę ryte nesijaučia išsimiegoję. Daugiau aštuntokų (56 %) nei vienuoliktokų (47,3 %) atsikėlę ryte jaučiasi išsimiegoję. 53,7 % mokinių nurodė, kad kartais yra sunku susikaupti. 54 % aštuntų ir 57,5 % 11 klasės mokinių kartais sunku susikaupti. Mergaitėms dažniau nei berniukams susikaupti yra sunku. 9,5 % mokinių patiria patyčias dėl mobiliojo telefono modelio. 7,8 % vienuoliktokų, 8 % aštuntokų ir net 15,2 % ketvirtokų patiria patyčias dėl mobiliojo telefono modelio. Daugiausia patyčias patiria jaunesni mokiniai. Mergaitės dažniau nei berniukai patiria patyčias dėl mobiliojo telefono modelio. 54,8 % mokinių kartais pamokų metu naudojami mobiliuoju telefonu. Yra dvigubai daugiau berniukų nei mergaičių, nuolatos naudojančių mobilųjį telefoną pamokų metu. Nustatyta, kad pamokų metu dažniausiai mobiliaisiais telefonais naudojasi 11 klasės mokiniai. Net 63,4 % vienuoliktokų, 54,8 % aštuntokų ir tik 8 % ketvirtokų pamokų metu, kai to nereikia mokytojo užduotims atlikti, naudojami mobiliaisiais telefonais. Daugiau nei 80 % visų klasių mokinių bei 90,2 % mokytojų nurodė, kad jų mokyklose naudotis mobiliuoju telefonu pamokų metu draudžiama. 2,3 % visų klasių mokinių ir 0,7 % mokytojų bei mokyklų vadovų nurodė, kad jų mokyklose naudotis mobiliaisiais telefonais draudžiama visoje mokyklos teritorijoje visą dieną. Apie 10 % visų tyrime dalyvavusių mokinių mokyklose leidžiama naudoti mobiliaisiais telefonais. Dauguma mokytojų ir mokyklų vadovų įsitikinę, kad mobilusis telefonas yra kenksmingas sveikatai. Mokytojai ir vadovai nurodė, kad mokiniai apie galimą neigiamą mobilųjį telefonų poveikį sveikatai informuojami dažniausiai klasės valandelių metu, ši tema integruojama į daugelio dalykų pamokas. Visi mokyklų vadovai ir dauguma mokytojų nurodė, kad mobilieji telefonai mokiniams mokykloje yra nereikalingi, mokytojai mokinių neskatina atlikti užduočių mobiliaisiais telefonais. 63,3 % mokytojų ir mokyklų vadovų nurodė, kad jų mokykloje yra buvę konfliktų su mokiniais dėl jų chuliganiško naudojimosi mobiliaisiais telefonais. Dažniausiai nurodytos konfliktų priežastys: pamokų metu neišjungtas garsas, atsakinėjimas į skambučius bei trumpasias žinutes (SMS).

Mokinių rūkymo ir kitų priklausomybės ligų paplitimo tyrimas

Tyrimo tikslas:

Nustatyti mokinių rūkymo ir kitų priklausomybės ligų paplitimą Švenčionių rajono bendrojo ugdymo įstaigose.

Tyrimo metodika:

Tyrimui atlikti buvo taikomas anketinės apklausos metodas. Apklausa buvo anoniminė. Tyrimo instrumentą – anketą – sudarė 59 klausimai, kuriuos galima suskirstyti į tokias grupes:

- pirmoji (1-6 klausimai), kurią sudaro bendrieji klausimai (pvz., lytis, amžius, bendras sveikatos būklės vertinimas);
- antroji (7-25 klausimai), kurią sudaro klausimai apie rūkymą;

- trečioji (26-37 klausimai), kurią sudaro klausimai apie alkoholinius gėrimų vartojimą;
- ketvirtoji (38-47 klausimai), kurią sudaro klausimai apie narkotinių medžiagų vartojimą;
- penktoji (48-59 klausimai), kurią sudaro klausimai apie priklausomybę kompiuteriui.

Tyrime dalyvavo Švenčionių rajono savivaldybės bendrąsias ugdymo įstaigas lankantys mokiniai. Apklausa atlikta 2012 metų antrąjį pusmetį. Iš viso išdalinta 310 anketų, iš kurių grįžo 308. Tyrimui buvo naudojamos 306 anketos, likusios atmetos kaip netinkamai užpildytos. Duomenų statistinė analizė atlikta naudojant SPSS statistinį paketą bei „Microsoft Excel“ programą.

Tyrimo rezultatai:

36,3 proc. respondentų mokosi Švenčionyse, 28,4 proc. – Švenčionėliuose, o 35,3 proc. – Pabradėje. Tyrime dalyvavo 46,1 proc. merginų ir 53,9 proc. vaikinių. Dauguma tyrime dalyvavusių mokinių (81,0 proc.) yra 13-16 metų amžiaus. Beveik 86,9 proc. respondentų savo sveikatą vertina kaip gerą arba labai gerą, 12,1 proc. – patenkinamai ir 0,7 proc. – blogai. Pakankamai arba labai laimingais jaučiasi 89,1 proc. respondentų, nelaimingais – 10,5 proc. Net 61,4 proc. respondentų savo artimųjų tarpe turi rūkančiųjų, 37,6 proc. – vartojančių alkoholį, 4,2 proc. vartojančių narkotines medžiagas ir 28,8 proc. – daugiau nei pusę dienos praleidžiančių prie kompiuterio.

Net 51,0 proc. respondentų yra bandę rūkyti, iš jų 67 proc. pirmą kartą pabandė rūkyti būdami 10-14 metų amžiaus. Dažniausiai respondentai pabandydavo rūkyti paskatinti draugų (47,4 proc.) ir smalsumo (49,0 proc.). Per paskutines 30 dienų nuo apklausos atlikimo 34,8 proc. tiriamųjų rūkė, dažniausiai tam, kad atsipalaiduotų ir nusiramintų. 72,2 proc. rūkančių respondentų per dieną surūko 1-10 cigarečių. 42,6 proc. rūko dėl malonaus cigarečių skonio ir kvapo, 25,9 proc. pasirinkimą rūkyti lemia prieinama cigarečių kaina. 66,7 proc. rūkančių respondentų bent kartą yra bandę mesti rūkyti. Vis dėlto 29,6 proc. nėra bandę, tačiau pusė jų galvoja apie tokią galimybę. Svarbu atkreipti dėmesį į tai, kad 72,2 proc. rūkančių respondentų supranta, kad norint mesti rūkyti reikia valios ir pastangų, 24,1 proc. teigia, kad padėti mesti rūkyti padėtų neigiamas visuomenės požiūris į rūkymą, o 22,2 proc. – aplinkinių palaikymas. Nepaisant to, kad visi tyrime dalyvavę asmenys buvo nepilnamečiai, daugiau nei pusė rūkančių respondentų cigarečių nusiperka patys, o 40,7 proc. nuperka pilnamečiai draugai ar pažįstami. 42,6 proc. cigaretėms įsigyti panaudoja tėvų duodamus dienpinigius. Nors mokyklinio amžiaus vaikai lengvai įsigyja cigarečių patys, 51,9 proc. teigia, kad yra sulaukę pagalbos ar patarimo dėl metimo rūkyti iš aplinkinių. Deja, 42,6 proc. tokios pagalbos nėra sulaukę. Taip pat svarbu atkreipti dėmesį į tai, kad 59,3 proc. rūkančių respondentų atsisakyti šio žalingo įpročio paskatintų noras sustiprinti sveikatą, 31,5 proc. – būtinybė sutaupyti pinigų, 29,6 proc. – neigiamas draugų požiūris į rūkymą ir 22,2 proc. – neigiamas šeimos narių požiūris į rūkymą. Respondentai dažnai susiduria su pasyviu rūkymu.

Net 76,5 proc. respondentų yra bandę alkoholinių gėrimų. Dauguma šių gėrimų pirmą kartą pavartojo būdami 10-14 metų amžiaus, o tai padaryti juos paskatino draugai (42,3 proc.), tėvai (5,6 proc.) arba sugalvojo patys (50,4 proc.). 59,0 proc. respondentų alkoholinius gėrimus vartoja retai, t. y. kelis kartus per metus, tačiau net 34,7 proc. – bent kelis kartus per mėnesį. Dauguma (54,9 proc.) respondentų per paskutines 30 dienų nuo apklausos atlikimo visai nevartojo alkoholinių gėrimų, 31,8 proc. vartojo 1-2 kartus per mėnesį, 8,6 proc. – 3-5 kartus per mėnesį ir 4,7 proc. – daugiau nei 5 kartus per mėnesį. Dažniausiai alkoholinius gėrimus vartojantys respondentai tai daro norėdami atsipalaiduoti (31,4 proc.), nusiraminti (16,2 proc.), norėdami įgauti daugiau pasitikėjimo savimi (17,1 proc.) ar susirasti daugiau draugų (9,5 proc.), o 33,3 proc. alkoholinius gėrimus vartoja todėl, kad jiems patinka šių gėrimų skonis. Alkoholinius gėrimus juos vartojantieji respondentai renkasi pagal skonį (62,9 proc.), kainą (17,1 proc.), prekinį ženklą (11,4 proc.) ar patrauklią pakuotę (7,6 proc.). Nepaisant to, kad nemaža respondentų dalis vartoja alkoholinius gėrimus, 67,6 proc. juos vartojančiųjų mano, kad norint šių gėrimų nevartoti, reikia valios ir pastangų, 21,9 proc. – neigiamo visuomenės požiūrio, 20,0 proc. – aplinkinių palaikymo, 9,5 proc. – gydytojo rekomendacijos ir vos 13,3 proc. – kainų padidėjimo. Vis dėlto net 35,2 proc. respondentų, nepaisant to, kad jie yra nepilnamečiai, alkoholinių gėrimų nusiperka patys, o 60,0 proc. nuperka pilnamečiai draugai ar pažįstami. Kaip ir rūkantieji, taip ir vartojantieji alkoholinius gėrimus mokyklinio amžiaus vaikai dažniausiai jiems įsigyti naudoja tėvų duodamus dienpinigius (55,2 proc.), kartais pinigų pasiskolina iš draugų (8,6 proc.). 57,5 proc. visų respondentų teigia, kad šalia esantys ir alkoholinius gėrimus vartojantys asmenys

jiems netrukdo, todėl į šiuos jie reaguoja neutraliai, vis dėlto 12,1 proc. respondentų tokie asmenys erzina, o 23,5 proc. stengiasi nekreipti dėmesio, nors juos tai labai erzina. Nors ir nedaug respondentų, bet vis dėlto teigia, kad jiems patinka, kai šalia esantys asmenys vartoja alkoholinius gėrimus, todėl tokius asmenis jie vertina teigiamai (3,6 proc.).

6,9 proc. respondentų yra bandę narkotinių medžiagų, iš jų net 60 proc. pirmą kartą tai padarė būdami 14-15 metų amžiaus. 52,4 proc. narkotines medžiagas bandžiusių vartoti respondentų tai padaryti paskatino draugai, o 47,6 proc. – smalsumas. Trečdalis tyrime dalyvavusių ir narkotines medžiagas bandžiusių vartoti respondentų per paskutines 30 dienų nuo apklausos yra vartoję narkotinių medžiagų. Pagrindinės priežastys, skatinančios vartoti narkotines medžiagas, yra noras atsipalaiduoti (57,1 proc.), nusiraminti (28,6 proc.), patirti malonius pojūčius (28,6 proc.), susirasti daugiau draugų (14,3 proc.) ir įgyti daugiau pasitikėjimo savimi (14,3 proc.). Vis dėlto 42,9 proc. vartojančiųjų narkotines medžiagas bent kartą yra bandę atsakyti šio įpročio, 14,3 proc. svarsto apie tokią galimybę, o 28,6 proc. – nėra bandę mesti ir apie tai negalvoja. 57,1 proc. vartojančių narkotines medžiagas respondentų mano, kad norint mesti vartoti reikia valios ir pastangų, 28,6 proc. – aplinkinių palaikymo, 14,3 proc. – kainų padidėjimo. Net 42,9 proc. narkotines medžiagas vartojančių nepilnamečių respondentų šių medžiagų nusiperka patys ir tiek pat jų nuperka pilnamečiai draugai ar pažįstami. 42,9 proc. narkotines medžiagas vartojančių respondentų šių medžiagų įsigyja panaudodami tėvų duodamus dienpinigius, 28,6 proc. – pasiskolina pinigų iš draugų. Iš visų respondentų 57,5 proc. nepatinka asmenys, vartojantys narkotines medžiagas, tačiau jie į tai stengiasi nekreipti dėmesio, 15,7 proc. tokie asmenys erzina, 11,8 proc. į narkotines medžiagas vartojančius asmenis reaguoja neutraliai, kadangi jiems tai netrukdo, o 2,9 proc. tokius asmenis vertina teigiamai ir netgi jiems tai patinka.

Beveik visi tyrime dalyvavę mokyklinio amžiaus asmenys (94,8 proc.) namuose turi kompiuterį. 44,8 proc. jų kompiuterį turi daugiau nei 6 metus, 34,5 proc. – 4-6 metus, 15,5 proc. – 1-3 metus ir vos 4,5 proc. – mažiau nei 1 metus. 14,1 proc. kompiuterius turinčių respondentų, grįžę iš mokyklos, iškart sėdasi prie kompiuterio, kartais tai daro 48,6 proc. ir niekad iškart prie kompiuterio nesėda 35,5 proc. kompiuterius turinčių mokinių. Svarbu tai, kad nepaisant to, jog mokiniai daug laiko praleidžia prie kompiuterio, sugedus kompiuteriui 58,6 proc. nejaučia jokių emocinių pokyčių, 13,1 proc. jaučia tuštumą, o 21,4 proc. būna suirzę. Norėdami daugiau laiko praleisti prie kompiuterio 7,6 proc. respondentų kartais neina į mokyklą, o 1,7 proc. tai daro dažnai. Vis dėlto net 89,3 proc. respondentų visuomet eina į mokyklą. Kuomet mokinių namuose atsirado kompiuteriai, 29,7 proc. bent šiek tiek susiaurėjo mėgstamos veiklos ratas, bet 67,9 proc. nesusiaurėjo visai. Daugiau nei pusė kompiuterius turinčių respondentų (55,2 proc.) kartais prie jo sėdi ne tik dieną, bet ir naktį, 7,6 proc. tai daro nuolat, o 35,5 proc. – niekuomet. Mokyklinio amžiaus vaikai kompiuteriu naudojami ne tik namuose. 20,3 proc. kompiuteriu naudojami mokykloje tiek pamokų, tiek pertraukų metu, 5,2 proc. – interneto kavinėse, 39,2 proc. – pas draugus, o 51,3 proc. – kitose vietose. Dažniausiai respondentai laiką leidžia prie kompiuterio klausydami muziką ir/ar žiūrėdami video medžiagą (70,3 proc.), bendraudami naudojant pokalbių programas (61,4 proc.), mokydamiesi (49,7 proc.), žaisdami (42,2 proc.), naršydami po socialinius tinklus (41,5 proc.) ir naršydami po naujienų portalus (36,6 proc.). 55,9 proc. respondentų būdami prie kompiuterio jaučiasi neutraliai, tuo tarpu 32,7 proc. – puikiai, o 5,2 proc. – saugiai. 54,2 proc. respondentų kartais naudodamiesi kompiuteriu dažniau bendrauja nei realioje aplinkoje, 11,1 proc. tai daro visuomet, o 31,7 proc. – niekuomet. Net 74,2 proc. respondentų per dieną prie kompiuterio praleidžia 1-5 valandas, 3,3 proc. – daugiau nei 8 valandas, o 13,1 proc. – mažiau nei 1 valandą.

Tyrimo išvados:

Dauguma tyrime dalyvavusių bendrojo ugdymo įstaigas lankančių vaikų yra bent kartą bandę rūkyti ir vartoti alkoholinių gėrimų. Dažniausiai juos pabandyti paskatindavo draugai ir smalsumas. Rūkymo ir alkoholio vartojimo tikslas – laiko praleidimas, atsipalaidavimas ir buvimas kompanijoje.

6,9 proc. tyrime dalyvavusių bendrojo ugdymo įstaigas lankančių vaikų yra bent kartą bandę narkotinių medžiagų. Pagrindinės priežastys, paskatinusios juos pabandyti šių medžiagų buvo draugai ir smalsumas. Narkotinės medžiagos vartojamos siekiant atsipalaiduoti ir gerai praleisti laiką.

94,8 proc. tyrime dalyvavusių bendrojo ugdymo įstaigas lankančių vaikų namuose turi kompiuterius. Dažniausiai prie kompiuterių respondentai praleidžia 1-5 valandas per dieną, su tikslu pabendrauti, paklausti muzikos ar pažiūrėti vaizdo įrašus, sužinoti naujienas. Dauguma respondentų be kompiuterių jaučiasi gerai ir jiems nekyla nemalonių pojūčių kompiuteriui sugedus.

2.2. Valstybinės visuomenės sveikatos programos

Savivaldybėje 2012 m. buvo vykdomos 6 prevencinės programos, finansuojamos PSDF biudžeto lėšomis:

1. gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių finansavimo programa;
2. atrankinės mamografinės patikros dėl krūties vėžio finansavimo programa;
3. priešinės liaukos vėžio ankstyvosios diagnostikos finansavimo programa;
4. storosios žarnos vėžio ankstyvosios diagnostikos programa;
5. asmenų, priskirtinų širdies ir kraujagyslių ligų didelės rizikos grupei, atrankos ir prevencijos priemonių finansavimo programa;
6. vaikų dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programa.

Šias programas 2012 m. Savivaldybėje vykdė 3 sveikatos priežiūros įstaigos:

1. VšĮ Švenčionių rajono pirminės sveikatos priežiūros centras;
2. UAB „Švenčionėlių sveikatos centras“;
3. UAB „Reginos šeimos gydytojo centras“

2012 m. Savivaldybėje iš visų moterų, galinčių dalyvauti gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių finansavimo programoje, informuota apie galimybę joje dalyvauti buvo beveik 8 proc. daugiau (Vilniaus apskrityje ši paslauga buvo suteikta 27,23 proc. moterų), o citologinis tyrimas atliktas 4,5 proc. daugiau moterų (Vilniaus apskrityje tyrimas atliktas 17,51 proc. moterų) nei 2011 m. Savivaldybėje vykdomos programos

Atrankinės mamografinės patikros dėl krūties vėžio finansavimo programa Savivaldybėje 2012 m. buvo vykdoma šiek tiek prasčiau nei Vilniaus apskrityje, kur moterų informavimas apie galimybę dalyvauti programoje siekė 21 proc. Vis dėlto, lyginant su 2011 m. duomenimis, 2012 m. moterų, informuotų apie galimybę dalyvauti programoje, buvo 2 proc. daugiau. Taip pat Savivaldybėje pagerėjo ir priešinės liaukos vėžio ankstyvosios diagnostikos finansavimo programos vykdymas – 2012 m. apie galimybę dalyvauti programoje buvo informuota 10 proc. daugiau vyrų (Vilniaus apskrityje apie galimybę dalyvauti programoje buvo informuota 23,65 proc. vyrų) nei 2011 m.

Apie galimybę dalyvauti storosios žarnos vėžio ankstyvosios diagnostikos programoje 2012 m. buvo informuota 12 proc. daugiau asmenų nei 2011 m. Taip pat daugiau asmenų buvo nusiųsta pas gydytoją specialistą kolonoskopijai atlikti (2011 m. – 0,17 proc., 2012 m. – 1,71 proc.). Tuo tarpu Vilniaus apskrityje programoje galintys asmenys buvo geriau informuojami apie šią galimybę (22,85 proc.), tačiau mažiau jų įteikti siuntimai kolonoskopijai atlikti (0,64 proc.).

2012 m. Savivaldybėje asmenų, priskirtinų širdies ir kraujagyslių ligų didelės rizikos grupei, atrankos ir prevencijos priemonių finansavimo programa buvo vykdoma geriau nei 2011 m., t. y. 6 proc. daugiau gyventojų buvo informuota apie galimybę dalyvauti programoje, tačiau, lyginant su Vilniaus apskritimi (apie galimybę dalyvauti programoje informuota 29,26 proc. asmenų), 2012 m. Savivaldybėje ši programa buvo įgyvendinama prasčiau.

2012 m. Savivaldybėje 9 proc. daugiau vaikų dantys buvo padengti silantinėmis medžiagomis lyginant su 2011 m. Vis dėlto, 2012 m. Vilniaus apskrityje vaikų dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programa buvo vykdoma geriau – 26,47 proc. vaikų dantys padengti silantinėmis medžiagomis.

41 lentelė. Prevencinių programų, apmokamų iš PSDF biudžeto lėšų, vykdymas Švenčionių r. sav. 2012 m.

Gydymo įstaiga	Programoje galinčių dalyvauti asmenų skaičius	Informavimas		Suteikta paslauga	
		Abs. sk.	%	Abs. sk.	%
Gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių finansavimo programa					

UAB „Švenčionių sveikatos centras“	221	10	4,52	9	4,07
UAB Reginos šeimos gydytojo centras	351	106	30,20	41	11,68
VšĮ Švenčionių rajono pirminės sveikatos priežiūros centras	5 259	1 337	25,42	846	16,09
Iš viso	5 831	1 453	24,92	896	15,37
Atrankinės mamografinės patikros dėl krūties vėžio finansavimo programa					
UAB „Švenčionių sveikatos centras“	121	3	2,48	-	-
UAB Reginos šeimos gydytojo centras	252	75	29,76	-	-
VšĮ Švenčionių rajono pirminės sveikatos priežiūros centras	3 452	322	9,33	-	-
Iš viso	3 825	400	10,46	-	-
Priešinės liaukos vėžio ankstyvosios diagnostikos finansavimo programa					
UAB „Švenčionių sveikatos centras“	72	9	12,50	-	-
UAB Reginos šeimos gydytojo centras	248	54	21,77	-	-
VšĮ Švenčionių rajono pirminės sveikatos priežiūros centras	3 292	706	21,45	-	-
Iš viso	3 612	769	21,29	-	-
Storosios žarnos vėžio ankstyvosios diagnostikos programa					
UAB „Švenčionių sveikatos centras“	225	6	2,67	0	0
UAB Reginos šeimos gydytojo centras	548	10	1,82	1	0,18
VšĮ Švenčionių rajono pirminės sveikatos priežiūros centras	7 571	1 509	19,93	142	1,88
Iš viso	8 344	1 525	18,28	143	1,71
Asmenų, priskirtinų širdies ir kraujagyslių ligų didelės rizikos grupei, atrankos ir prevencijos priemonių finansavimo programa					
UAB „Švenčionių sveikatos centras“	177	39	22,03	-	-
UAB Reginos šeimos gydytojo centras	403	50	12,41	-	-
VšĮ Švenčionių rajono pirminės sveikatos priežiūros centras	5 208	334	6,41	-	-
Iš viso	5 788	423	7,31	-	-
Vaikų dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programa					
UAB „Švenčionių sveikatos centras“	42	-	-	105	250,00
UAB Reginos šeimos gydytojo centras	52	-	-	22	42,31

VšĮ Švenčionių rajono pirminės sveikatos priežiūros centras	1 846	-	-	178	9,64
Iš viso	1 940	-	-	305	15,72

Šaltinis: Vilniaus TLK.

3. REKOMENDACIJOS

1. Organizuojant skirtingų sektorių veiklą Švenčionių rajono savivaldybėje, atsižvelgti į Švenčionių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos 2010-2012 m. stebėsenos programos ataskaitos už 2012 metus duomenis, bei skatinti šių sektorių bendradarbiavimą.
2. Intensyviai vykdyti veiklą, susijusią su ligų (ypatingai užkrečiamųjų, lėtinių neinfekcinių bei traumų ir nelaimingų atsitikimų) profilaktika Švenčionių rajono savivaldybėje (paskaitos gyventojams, informacijos sklaida, vakcinacijos apimtys didinimas, fizinio aktyvumo užsiėmimai, fizinės aplinkos pritaikymas siekiant užtikrinti gyventojų saugumą ir kt.).
3. Aktyviai vykdyti veiklą, susijusią su vaikų ir jaunimo sveikatos išsaugojimu ir stiprinimu (tinkamas sveikatos priežiūros bendrojo ugdymo ir ikimokyklinio/priešmokyklinio ugdymo įstaigose organizavimas ir įgyvendinimas, užimtumo didinimas ir kt.).
4. Ir toliau teikti Švenčionių rajono savivaldybės gyventojams informaciją apie valstybės finansuojamas prevencines programas ir skatinti gyventojus dalyvauti šių programų vykdyme.

4. SANTRUMPŲ SĄRAŠAS

HISIC – Higienos instituto Sveikatos informacijos centras

LDB – Lietuvos darbo birža prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos

LSRS – Lietuvos Sveikatos Rodiklių Sistema

PSDF – Privalomojo sveikatos draudimo fondas

Savivaldybė – Švenčionių rajono savivaldybė

SD – Lietuvos statistikos departamentas

SMLPC – Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centras

SVEIDRA – Privalomojo sveikatos draudimo informacinė sistema SVEIDRA

Švenčionių VSC – Vilniaus visuomenės sveikatos centro Švenčionių skyrius

ULAC – Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centras

Vilniaus TLK – Vilniaus teritorinė ligonių kasa

VMVT Švenčionių skyrius – Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos Švenčionių skyrius

PRIEDAS

1 lentelė. Gyventojų skaičius metų pradžioje pagal lytį.

Vietovė	Lytis	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Lietuva	Vyrai	1 487 419	1 473 352	1 450 199	1 407 223	1 383 511
	Moterys	1 725 186	1 710 504	1 691 777	1 645 365	1 620 130
Vilniaus apskritis	Vyrai	379 065	378 913	376 675	370 353	367 700
	Moterys	447 241	447 532	447 518	441 162	438 215
Švenčionių r. sav.	Vyrai	13 767	13 634	13 414	13 080	12 852
	Moterys	15 846	15 584	15 276	14 881	14 582

Šaltinis: SD (2013 m. spalio).

2 lentelė. Gyventojų skaičius pagal amžiaus grupes metų pradžioje.

Vietovė	Gyventojų amžiaus grupė	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Lietuva	0-15 metų	546 952	526 141	509 601	492 205	479 899
	Darbingi	1 999 219	1 990 803	1 963 711	1 890 397	1 850 732
	Pensinio amžiaus	666 434	666 912	668 664	669 986	673 010
Vilniaus apskritis	0-15 metų	131 016	129 279	128 901	129 645	129 516
	Darbingi	535 872	536 295	532 314	521 311	514 101
	Pensinio amžiaus	159 418	160 871	162 978	160 559	162 298
Švenčionių r. sav.	0-15 metų	4 669	4 482	4 330	4 032	3 896
	Darbingi	17 369	17 192	16 903	16 685	16 376
	Pensinio amžiaus	7 575	7 544	7 457	7 244	7 162

Šaltinis: SD (2013 m. spalio).

3 lentelė. Gyventojų skaičius pagal gyvenamąją vietą metų pradžioje.

Vietovė	Gyvenamoji vieta	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Lietuva	Miestas	2 144 383	2 125 433	2 099 064	2 037 126	2 005 604
	Kaimas	1 068 222	1 058 423	1 042 912	1 015 462	998 037
Vilniaus apskritis	Miestas	645 571	645 904	644 480	634 326	629 869
	Kaimas	180 735	180 541	179 713	177 189	176 046
Švenčionių r. sav.	Miestas	17 636	17 451	17 162	16 783	16 514
	Kaimas	11 977	11 767	11 528	11 178	10 920

Šaltinis: SD (2013 m. spalio).

4 lentelė. Gyventojų skaičius Švenčionių r. sav. miestuose (Švenčionys, Švenčionėliai, Pabradė) metų pradžioje.

	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Švenčionys	5 169	5 144	5 031	4 980	4 945
Švenčionėliai	6 209	6 099	5 997	5 792	5 633
Pabradė	6 258	6 208	6 134	6 011	5 936

Šaltinis: SD (2013 m. spalio).

5 lentelė. Mirtingumas pagal lytį 100 tūkst. gyventojų.

Vietovė	Lytis	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Lietuva	Vyrai	1 466,17	1 405,09	1 409,88	1 399,54	1 503,49

	Moterys	1 165,13	1 131,27	1 170,00	1 164,34	1 256,35
Vilniaus apskritis	Vyrai	1 413,39	1 350,51	1 317,59	1 285,49	1 357,55
	Moterys	1 120,40	1 041,81	1 075,23	1 058,22	1 100,53
Švenčionių r. sav.	Vyrai	1 950,37	2 091,06	2 157,96	1 980,78	1 994,19
	Moterys	1 709,45	1 727,65	1 857,29	1 754,61	1 874,09

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio).

6 lentelė. Mirtingumas pagal amžiaus grupes 100 tūkst. gyventojų.

Vietovė	Amžiaus grupė	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Lietuva	0-17 metų	57,55	60,47	49,41	48,26	44,00
	18-44 metų	261,08	217,56	207,80	202,18	221,29
	45-64 metų	1 246,06	1 098,18	1 087,81	1 052,12	1 070,91
	65+ metų	5 533,27	5 511,89	5 590,89	5 474,82	5 446,69
Vilniaus apskritis	0-17 metų	50,05	62,87	49,67	47,37	46,28
	18-44 metų	268,98	221,85	198,21	198,85	213,71
	45-64 metų	1 288,23	1 082,31	1 070,54	1 030,50	1 099,12
	65+ metų	5,551,46	5 504,77	5 553,28	5 363,59	5 259,60
Švenčionių r. sav.	0-17 metų	88,93	18,34	0,00	158,23	88,75
	18-44 metų	374,46	499,08	340,33	252,54	372,36
	45-64 metų	1 711,16	1 518,47	1 726,47	1 387,91	1 357,82
	65+ metų	6 115,17	6 554,41	7 056,06	6 810,77	6 576,90

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio).

7 lentelė. Mirtingumas pagal gyvenamąją vietą 100 tūkst. gyventojų.

Vietovė	Gyvenamoji vieta	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Lietuva	Miestas	1 151,69	1 117,30	1 141,35	1 150,76	1 253,11
	Kaimas	1 615,25	1 544,70	1 565,29	1 522,28	1 606,32
Vilniaus apskritis	Miestas	1 113,84	1 071,60	1 067,07	1 062,13	1 122,91
	Kaimas	1 766,03	1 590,27	1 620,03	1 526,78	1 560,12
Švenčionių r. sav.	Miestas	1 593,67	1 592,71	1 561,48	1 462,34	1 607,58
	Kaimas	2 154,77	2 345,35	2 642,47	2 452,62	2 420,25

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio).

8 lentelė. Suaugusiųjų (nuo 18 metų) ir vaikų (0-17 metų) bendrasis sergamumas.

	Iš viso užregistruota susirgimų			Iš viso užregistruota susirgimų 1000-iui suaugusiųjų/vaikų		
	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Suaugusieji						
Lietuva	4984187	5193317	5237420	1871,34	1982,8	2148,45
Vilniaus apskritis	1333839	1422590	1434044	1928,66	2078,1	2175,44
Švenčionių r. sav.	43153	47593	47695	1775,41	1990,8	2106,48
Vaikai						
Lietuva	1502253	1559680	1488716	2409,79	2586,7	2706,71
Vilniaus apskritis	399259	427477	429161	2609,54	2812,5	2921,17
Švenčionių r. sav.	10838	11302	9878	2058,89	2235,4	2194,62

Šaltinis: HISIC: Lietuvos gyventojų sveikata ir sveikatos priežiūros įstaigų veikla 2010 m., 2011 m., 2012 m. (2013 m. spalio).

9 lentelė. Sergamumas tuberkuloze pagal lytį (atvejų sk./100 tūkst. gyventojų).

Gyvenamoji vieta	Lytis	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Lietuva	Vyrai	165,05	142,00	140,29	67,96	92,21
	Moterys	60,06	58,62	50,19	29,84	31,77
Vilniaus apskritis	Vyrai	141,98	109,98	110,64	57,06	70,68
	Moterys	61,35	51,19	47,28	27,39	27,84
Švenčionių r. sav.	Vyrai	216,71	183,67	165,44	88,03	70,66
	Moterys	86,40	18,78	121,27	32,61	13,88

Šaltinis: HISIC (DB, 2012, spalio)

10 lentelė. Sergamumas tuberkuloze pagal gyvenamąją vietą (atvejų sk./100 tūkst. gyventojų).

Gyvenamoji vieta	Lytis	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Lietuva	Miestas	46,18	44,07	41,27	40,24	50,66
	Kaimas	76,86	62,66	61,21	62,34	77,65
Vilniaus apskritis	Miestas	40,91	33,77	30,96	32,32	40,09
	Kaimas	84,17	62,54	70,17	72,49	73,72
Švenčionių r. sav.	Miestas	55,34	27,94	22,71	40,46	42,79
	Kaimas	112,56	81,72	158,88	85,76	37,09

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio)

11 lentelė. Sergamumas tuberkuloze pagal amžiaus grupes (atvejų sk./100 tūkst. gyventojų).

	Lietuva			Vilniaus apskritis			Švenčionių r. sav.		
	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
0-17 m.	19,25	18,08	14,18	13,73	25,66	16,34	75,99	39,56	22,19
18-44 m.	51,29	50,93	68,45	39,64	40,95	50,08	85,08	58,28	65,71
45-64 m.	68,30	65,45	88,40	57,06	56,82	71,71	51,54	64,25	38,79
65+ m.	40,55	44,47	44,77	39,38	31,97	36,55	100,56	68,62	17,26

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio)

12 lentelė. Sergamumas infekcinėmis ir parazitinėmis ligomis pagal lytį (atvejų sk./100 tūkst. gyventojų).

Gyvenamoji vieta	Lytis	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Lietuva	Vyrai	3 072,00	3 020,15	2 983,81	3 094,30	3 392,38
	Moterys	4 101,91	4 043,88	4 016,12	4 116,49	4 353,82
Vilniaus apskritis	Vyrai	3 714,47	3 573,47	3 820,22	3 897,38	4 397,77
	Moterys	5 004,03	4 897,14	5 036,62	5 132,09	5 396,54
Švenčionių r. sav.	Vyrai	4 257,25	4 168,14	4 330,31	3 968,89	3 886,47
	Moterys	5 492,47	5 314,55	5 214,45	5 068,16	4 948,98

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio)

13 lentelė. Sergamumas infekcinėmis ir parazitinėmis ligomis pagal gyvenamąją vietą (atvejų sk./100 tūkst. gyventojų).

Gyvenamoji vieta	Lytis	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Lietuva	Miestas	4 049,65	4 017,79	4 011,32	4 090,44	4 368,15
	Kaimas	2 667,51	2 557,72	2 418,26	2 569,99	2 775,42
Vilniaus apskritis	Miestas	4 668,07	4 585,10	4 788,85	4 876,39	5 250,93
	Kaimas	3 350,69	3 039,14	3 121,66	3 190,79	3 502,00
Švenčionių r. sav.	Miestas	5 168,50	5 102,27	5 036,62	4 780,07	4 566,15
	Kaimas	4 526,82	4 290,27	4 365,28	4 167,74	4 256,31

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio)

14 lentelė. Sergamumas infekcinėmis ir parazitinėmis ligomis pagal amžiaus grupes (atvejų sk./100 tūkst. gyventojų).

	Lietuva			Vilniaus apskritis			Švenčionių r. sav.		
	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
0-17 m.	5912,66	6726,58	7712,96	7037,44	7675,48	9724,74	9066,72	8386,08	10107,7
18-44 m.	3473,66	3478,90	3790,31	4750,58	4738,71	4742,18	4236,01	4186,29	3517,62
45-64 m.	2622,74	2527,25	2621,41	3100,69	3072,87	3178,85	3736,63	3341,26	3221,84
65+ m.	2367,85	2313,70	2238,54	2994,48	2942,74	2837,19	3419,38	3482,59	3161,71

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio)

15 lentelė. Sergamumas (atvejų sk./moterų sk./vyrų sk./100 tūkst. gyventojų/moterų/vyrų).

Piktybinio naviko tipas	Vietovė	2007 m.	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.
Lietuva	Skrandžio	29,33	28,08	26,8	27,72	26,91
	Trachėjos, bronchų, plaučių	45,95	47,02	43,06	46,58	46,37
	Krūties	76,84	85,35	86,06	84,69	89,30
	Gimdos kaklelio	26,95	29,25	25,64	28,76	26,19
	Priešinės liaukos	244,41	228,07	201,67	161,77	181,42
Vilniaus apskritis	Skrandžio	30,19	29,09	29,88	29,36	28,09
	Trachėjos, bronchų, plaučių	45,76	46,76	37,64	39,43	44,71
	Krūties	86,6	88,2	94,1	92,16	102,71
	Gimdos kaklelio	25,81	27,29	25,92	21,89	24,52
	Priešinės liaukos	267,76	256,58	257,31	209,93	246,99
Švenčionių r. sav.	Skrandžio	32,36	55,72	29,87	40,58	31,08
	Trachėjos, bronchų, plaučių	51,77	52,44	39,83	47,35	72,51
	Krūties	54,73	86,4	62,6	70,21	58,70
	Gimdos kaklelio	6,08	24,69	31,3	25,53	32,61
	Priešinės liaukos	325,03	293,6	233,13	187,02	190,74

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio)

16 lentelė. Sergamumas skrandžio piktybiniais navikais pagal lytį (atvejų sk./100 tūkst. gyventojų).

Gyvenamoji vieta	Lytis	2007 m.	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.
Lietuva	Vyrai	37,53	33,27	32,83	34,96	33,68
	Moterys	22,18	23,57	21,56	21,43	21,04
Vilniaus apskr.	Vyrai	39,68	34,28	34,27	36,88	31,26

	Moterys	22,09	24,67	26,14	22,98	25,40
Švenčionių r. sav.	Vyrai	55,33	69,91	49,45	79,13	14,67
	Moterys	12,16	43,20	12,52	6,38	45,66

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio)

17 lentelė. Sergamumas skrandžio piktybiniais navikais pagal gyvenamąją vietą (atvejų sk./100 tūkst. gyventojų).

Gyvenamoji vieta	Lytis	2007 m.	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.
Lietuva	Miestas	27,62	26,99	25,95	25,81	25,59
	Kaimas	32,50	30,11	28,52	31,11	29,10
Vilniaus apskr.	Miestas	27,58	27,23	28,82	25,67	25,01
	Kaimas	39,59	35,84	33,72	42,76	39,29
Švenčionių r. sav.	Miestas	32,94	44,27	27,94	5,68	11,56
	Kaimas	31,53	72,36	32,69	91,99	60,03

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio)

18 lentelė. Sergamumas skrandžio piktybiniais navikais pagal amžiaus grupes (atvejų sk./100 tūkst. gyventojų).

	Lietuva			Vilniaus apskritis			Švenčionių r. sav.		
	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.
18-44 m.	2,74	3,67	3,57	3,39	4,88	3,54	-	-	-
45-64 m.	30,78	34,27	32,43	36,32	38,8	36,37	51,48	25,77	51,4
65+ m.	111,9	106,9	102,21	131,45	116,53	114,29	82,14	150,85	85,78

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio)

19 lentelė. Sergamumas trachėjos, bronchų, plaučių piktybiniais navikais pagal lytį (atvejų sk./100 tūkst. gyventojų).

Gyvenamoji vieta	Lytis	2007 m.	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.
Lietuva	Vyrai	82,95	83,29	74,86	83,4	79,99
	Moterys	13,69	15,43	15,40	14,61	17,21
Vilniaus apskr.	Vyrai	83,45	82,88	63,94	70,41	74,77
	Moterys	13,56	15,94	15,25	13,13	19,22
Švenčionių r. sav.	Vyrai	96,82	97,87	77,71	93,51	124,72
	Moterys	12,16	12,34	6,26	6,38	26,09

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio)

20 lentelė. Sergamumas trachėjos, bronchų, plaučių piktybiniais navikais pagal gyvenamąją vietą (atvejų sk./100 tūkst. gyventojų).

Gyvenamoji vieta	Lytis	2007 m.	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.
Lietuva	Miestas	42,07	42,48	37,63	41,31	41,21
	Kaimas	53,57	56,09	53,87	57,16	56,42
Vilniaus apskr.	Miestas	42,50	41,52	31,67	35,04	39,49
	Kaimas	57,49	65,71	59,28	55,37	63,64
Švenčionių r. sav.	Miestas	60,39	44,27	5,59	11,36	40,46
	Kaimas	39,41	64,32	89,89	100,35	120,06

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio)

21 lentelė. Sergamumas trachėjos, bronchų, plaučių piktybiniais navikais pagal amžiaus grupes (atvejų sk./100 tūkst. gyventojų).

	Lietuva			Vilniaus apskritis			Švenčionių r. sav.		
	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.
18-44 m.	1,90	2,42	1,95	2,26	2,87	0,59	-	18,91	-
45-64 m.	62,04	65,24	58,87	61,15	60,72	55,91	51,48	25,77	51,40
65+ m.	166,07	176,79	181,07	144,35	152,70	199,01	131,43	167,62	291,65

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio)

22 lentelė. Moterų sergamumas krūties piktybiniais navikais pagal gyvenamąją vietą (atvejų sk./100 tūkst. moterų).

Gyvenamoji vieta	Lytis	2007 m.	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.
Lietuva	Miestas	87,29	96,01	92,99	92,30	97,58
	Kaimas	53,92	62,39	71,18	68,30	71,22
Vilniaus apskr.	Miestas	98,09	92,29	98,57	91,84	104,62
	Kaimas	43,00	72,57	76,91	93,35	95,36
Švenčionių r. sav.	Miestas	50,39	81,27	41,01	20,82	31,76
	Kaimas	61,34	94,34	96,43	148,51	101,94

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio)

23 lentelė. Moterų sergamumas krūties piktybiniais navikais pagal amžiaus grupes (atvejų sk./100 tūkst. moterų).

	Lietuva			Vilniaus apskritis			Švenčionių r. sav.		
	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.
18-44 m.	24,26	28,58	26,29	26,15	38,48	33,12	-	39,75	61,29
45-64 m.	155,02	147,22	159,22	171,63	165,55	194,45	123,33	148,22	73,84
65+ m.	186,90	176,21	180,10	213,51	180,91	202,18	122,49	75,06	76,78

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio)

24 lentelė. Moterų sergamumas gimdos kaklelio piktybiniais navikais pagal gyvenamąją vietą (atvejų sk./100 tūkst. moterų).

Vietovė	Lytis	2007 m.	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.
Lietuva	Miestas	26,41	26,91	25,36	26,63	23,82
	Kaimas	28,09	34,25	26,25	33,34	31,13
Vilniaus apskr.	Miestas	26,25	24,52	22,24	18,20	22,26
	Kaimas	24,12	37,86	40,04	36,07	33,21
Švenčionių r. sav.	Miestas	-	40,63	10,25	-	10,59
	Kaimas	15,34	-	64,29	66,01	67,96

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio)

25 lentelė. Moterų sergamumas gimdos kaklelio piktybiniais navikais pagal amžiaus grupes (atvejų sk./100 tūkst. moterų).

	Lietuva			Vilniaus apskritis			Švenčionių r. sav.		
	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.

18-44 m.	22,12	22,61	21,23	17,80	15,28	14,53	38,79	19,87	61,29
45-64 m.	45,90	48,93	46,32	57,48	40,78	45,56	49,33	24,70	49,22
65+ m.	28,52	38,06	30,11	20,62	27,74	35,89	24,50	50,04	-

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio)

26 lentelė. Vyrų sergamumas priešinės liaukos piktybiniais navikais pagal gyvenamąją vietą (atveju sk./100 tūkst. vyrų).

Vietovė	Gyvenamoji vieta	2007 m.	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.
Lietuva	Miestas	262,97	246,94	213,25	173,49	192,33
	Kaimas	208,89	191,40	176,40	138,48	159,92
Vilniaus apskr.	Miestas	294,07	268,02	273,17	219,95	257,04
	Kaimas	178,60	217,83	203,48	175,86	212,88
Švenčionių r. sav.	Miestas	434,15	303,88	270,27	112,46	76,37
	Kaimas	178,37	279,74	182,88	288,23	346,32

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio)

27 lentelė. Vyrų sergamumas priešinės liaukos piktybiniais navikais pagal amžiaus grupes (atveju sk./100 tūkst. vyrų).

	Lietuva			Vilniaus apskritis			Švenčionių r. sav.		
	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.
18-44 m.	1,06	0,62	2,09	1,72	0,58	3,59	-	-	-
45-64 m.	304,62	228,66	269,32	417,89	331,86	416,15	269,11	134,70	268,93
65+ m.	1082,15	879,18	923,21	1450,57	1187,58	1295,31	1148,85	1067,62	832,68

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio)

28 lentelė. Mirtingumas nuo piktybinių navikų pagal lytį (atveju sk./100 tūkst. gyventojų).

Vietovė	Lytis	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Lietuva	Vyrai	288,72	295,27	299,31	301,04	324,66
	Moterys	209,08	198,38	201,10	208,67	219,04
Vilniaus apskritis	Vyrai	259,65	273,43	264,09	272,26	271,29
	Moterys	204,34	178,61	187,60	191,50	194,41
Švenčionių r. sav.	Vyrai	265,64	353,22	273,34	396,16	329,75
	Moterys	234,51	206,57	178,71	241,34	242,94

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio)

29 lentelė. Mirtingumas nuo piktybinių navikų pagal gyvenamąją vietą (atveju sk./100 tūkst. gyventojų).

Vietovė	Gyvenamoji vieta	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Lietuva	Miestas	236,68	234,45	236,69	243,02	258,58
	Kaimas	265,27	261,68	267,11	268,88	286,06
Vilniaus apskritis	Miestas	218,26	220,65	215,80	219,56	223,73
	Kaimas	271,53	227,88	247,80	261,20	250,31
Švenčionių r. sav.	Miestas	276,68	301,78	221,45	260,10	311,74
	Kaimas	209,05	236,99	225,78	394,48	241,10

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio)

30 lentelė. Mirtingumas nuo piktybinių navikų pagal amžiaus grupes (atvejų sk./100 tūkst. gyventojų).

	Lietuva			Vilniaus apskritis			Švenčionių r. sav.		
	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
0-17 m.	4,17	2,65	3,82	3,27	2,63	2,72	-	-	-
18-44 m.	19,47	21,90	22,63	18,67	20,62	20,84	18,91	48,56	21,90
45-64 m.	277,19	279,07	273,88	248,8	246,83	266,77	270,57	231,32	232,77
65+ m.	1024,32	1017,45	1012,58	1017,43	1034,99	949,57	720,69	1166,58	983,95

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio)

31 lentelė. Sergamumas kraujo ir kraujodaros organų ligomis pagal lytį (atvejų sk./100 tūkst. gyventojų).

Vietovė	Lytis	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Lietuva	Vyrai	297,42	304,54	343,24	360,51	390,93
	Moterys	652,54	692,51	778,54	816,54	882,37
Vilniaus apskritis	Vyrai	292,14	290,56	358,22	374,39	416,18
	Moterys	599,50	627,96	748,41	870,04	928,48
Švenčionių r. sav.	Vyrai	258,65	324,97	323,69	293,45	321,91
	Moterys	382,62	325,51	421,24	541,39	617,76

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio)

32 lentelė. Sergamumas kraujo ir kraujodaros organų ligomis pagal gyvenamąją vietą (atvejų sk./100 tūkst. gyventojų).

Vietovė	Gyvenamoji vieta	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Lietuva	Miestas	493,75	525,94	604,40	641,12	693,44
	Kaimas	462,40	471,20	503,11	512,12	550,42
Vilniaus apskritis	Miestas	444,18	469,98	587,15	677,89	740,74
	Kaimas	495,82	457,39	478,06	479,78	474,33
Švenčionių r. sav.	Miestas	337,56	402,37	391,80	445,06	544,03
	Kaimas	305,54	212,47	351,23	377,33	370,92

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio)

33 lentelė. Sergamumas kraujo ir kraujodaros organų ligomis pagal amžiaus grupes (atvejų sk./100 tūkst. gyventojų).

	Lietuva			Vilniaus apskritis			Švenčionių r. sav.		
	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
0-17 m.	988,95	1000,74	1035,07	1029,44	990,19	1006,03	779,32	1226,27	955,24
18-44 m.	471,03	505,26	600,25	502,72	609,20	682,52	274,21	310,82	460,25
45-64 m.	410,02	427,94	464,02	377,54	456,84	506,30	244,81	167,06	271,72
65+ m.	610,75	668,96	671,56	527,21	637,78	675,85	368,76	274,49	414,65

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio)

34 lentelė. Sergamumas kraujotakos sistemos ligomis pagal lytį (atvejų sk./100 tūkst. gyventojų).

Vietovė	Lytis	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Lietuva	Vyrai	2994,72	2993,11	3026,43	3091,36	3466,86
	Moterys	3709,71	3606,36	3704,75	3802,12	4180,20

Vilniaus apskritis	Vyrai	2994,09	2995,93	2999,07	3211,91	3428,13
	Moterys	3408,57	3347,82	3551,84	3923,67	4013,98
Švenčionių r. sav.	Vyrai	3110,80	2642,18	2337,79	2369,60	2583,13
	Moterys	4332,26	3261,35	3229,51	3000,46	3887,00

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio)

35 lentelė. Sergamumas kraujotakos sistemos ligomis pagal gyvenamąją vietą (atvejų sk./100 tūkst. gyventojų).

Vietovė	Gyvenamoji vieta	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Lietuva	Miestas	3284,08	3285,45	3409,42	3515,38	3911,06
	Kaimas	3484,98	3302,72	3242,78	3269,87	3580,50
Vilniaus apskritis	Miestas	3060,86	3102,52	3243,51	3599,12	3667,41
	Kaimas	3675,44	3343,70	3345,34	3411,04	3796,89
Švenčionių r. sav.	Miestas	3536,05	2811,00	2765,32	2780,19	3258,05
	Kaimas	4068,51	3195,23	2851,65	2581,25	3282,64

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio)

36 lentelė. Sergamumas kraujotakos sistemos ligomis pagal amžiaus grupes (atvejų sk./100 tūkst. gyventojų).

	Lietuva			Vilniaus apskritis			Švenčionių r. sav.		
	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
0-17 m.	955,58	921,47	1070,89	1479,12	1425,09	1687,38	855,35	1028,48	488,73
18-44 m.	1988,65	2080,89	2393,11	2014,05	2238,56	2375,76	1134,64	1262,69	1643,75
45-64 m.	4943,45	5028,06	5363,90	4656,97	5129,32	5105,56	3775,29	3803,89	3765,28
65+ m.	7107,67	7076,40	7291,18	6734,76	7227,37	7316,18	6252,10	5232,46	7360,06

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio)

37 lentelė. Mirtingumas nuo kraujotakos sistemos ligomis pagal lytį (atvejų sk./100 tūkst. gyventojų).

Vietovė	Lytis	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Lietuva	Vyrai	665,91	651,18	663,17	668,03	718,21
	Moterys	736,16	737,76	767,18	758,48	824,41
Vilniaus apskritis	Vyrai	628,80	626,40	608,38	592,46	628,49
	Moterys	686,82	671,52	683,62	662,85	695,73
Švenčionių r. sav.	Vyrai	950,72	918,37	1 186,88	975,72	973,54
	Moterys	1 209,58	1 264,44	1 353,08	1 213,23	1 277,16

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio)

38 lentelė. Mirtingumas nuo kraujotakos sistemos ligomis pagal gyvenamąją vietą (atvejų sk./100 tūkst. gyventojų).

Vietovė	Gyvenamoji vieta	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Lietuva	Miestas	597,73	602,05	619,58	628,74	696,14
	Kaimas	916,89	890,60	919,88	894,12	935,54
Vilniaus apskritis	Miestas	570,99	581,36	572,05	569,64	606,38
	Kaimas	981,85	902,28	928,71	851,65	876,64
Švenčionių r. sav.	Miestas	841,10	882,98	936,89	901,68	855,75
	Kaimas	1 447,24	1 421,92	1 772,80	1 397,82	1 557,86

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio)

39 lentelė. Mirtingumas nuo kraujotakos sistemos ligomis pagal amžiaus grupes (atvejų sk./100 tūkst. gyventojų).

	Lietuva			Vilniaus apskritis			Švenčionių r. sav.		
	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
0-17 m.	1,76	1,16	1,27	2,61	1,97	1,36	-	-	-
18-44 m.	31,58	30,41	32,46	25,57	29,75	24,26	66,18	19,43	32,86
45-64 m.	370,57	364,38	377,58	363,85	346,83	363,34	592,67	552,59	530,20
65+ m.	3749,87	3663,02	3634,87	3690,40	3522,98	3515,99	5430,32	4700,63	4557,22

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio)

40 lentelė. Sergamumas hipertenzinėmis ligomis pagal lytį (atvejų sk./100 tūkst. gyventojų).

Vietovė	Lytis	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Lietuva	Vyrai	1 128,96	1 089,09	996,52	1 031,28	1 161,53
	Moterys	1 149,25	1 043,42	978,45	1 009,28	1 111,09
Vilniaus apskritis	Vyrai	1 121,50	1 028,99	927,39	1 044,76	1 051,74
	Moterys	1 038,31	869,52	848,89	995,27	949,47
Švenčionių r. sav.	Vyrai	1 062,57	854,82	733,71	696,94	722,33
	Moterys	1 400,89	763,69	765,89	678,36	860,69

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio)

41 lentelė. Sergamumas hipertenzinėmis ligomis pagal gyvenamąją vietą (atvejų sk./100 tūkst. gyventojų).

Vietovė	Gyvenamoji vieta	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Lietuva	Miestas	1 069,93	1 024,37	970,43	997,12	1 121,59
	Kaimas	1 253,62	1 115,88	988,27	1 028,65	1 110,83
Vilniaus apskritis	Miestas	975,16	882,17	826,81	974,15	921,69
	Kaimas	1 403,27	1 110,58	1 060,29	1 118,38	1 186,96
Švenčionių r. sav.	Miestas	1 239,56	709,74	709,78	716,72	825,21
	Kaimas	1 246,28	947,94	811,17	643,17	741,84

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio)

42 lentelė. Sergamumas hipertenzinėmis ligomis pagal amžiaus grupes (atvejų sk./100 tūkst. gyventojų).

	Lietuva			Vilniaus apskritis			Švenčionių r. sav.		
	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
0-17 m.	106,35	104,49	115,45	117,00	96,72	123,20	57,02	178,01	133,29
18-44 m.	725,74	761,86	875,61	656,12	739,12	769,94	520,05	582,78	701,33
45-64 m.	1842,27	1895,67	2035,57	1651,69	1923,72	1854,05	1494,65	1207,99	1332,73
65+ m.	1279,24	1250,66	1324,51	1119,51	1301,14	1163,50	804,56	617,60	742,92

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio)

43 lentelė. Sergamumas išemine širdies liga pagal lytį (atvejų sk./100 tūkst. gyventojų).

Vietovė	Lytis	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
---------	-------	---------	---------	---------	---------	---------

Lietuva	Vyrai	481,98	461,92	473,97	494,42	538,73
	Moterys	484,07	455,55	457,11	473,90	528,37
Vilniaus apskritis	Vyrai	354,31	331,74	364,67	401,49	402,59
	Moterys	327,47	290,35	327,25	352,74	396,58
Švenčionių r. sav.	Vyrai	314,58	296,71	258,96	256,77	321,91
	Moterys	302,39	237,87	268,06	287,00	437,29

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio)

44 lentelė. Sergamumas išemine širdies liga pagal gyvenamąją vietą (atvejų sk./100 tūkst. gyventojų).

Vietovė	Gyvenamoji vieta	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Lietuva	Miestas	437,38	417,58	426,06	451,41	505,60
	Kaimas	563,88	530,87	531,92	535,40	570,61
Vilniaus apskritis	Miestas	302,34	278,89	315,62	349,47	370,29
	Kaimas	465,95	405,73	433,66	450,45	484,61
Švenčionių r. sav.	Miestas	309,89	217,95	272,56	260,10	354,53
	Kaimas	305,54	326,88	250,88	291,57	426,56

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio)

45 lentelė. Sergamumas išemine širdies liga pagal amžiaus grupes (atvejų sk./100 tūkst. gyventojų).

	Lietuva			Vilniaus apskritis			Švenčionių r. sav.		
	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
18-44 m.	94,28	102,59	115,28	69,52	68,34	71,55	28,37	67,99	21,92
45-64 m.	787,42	803,01	831,93	584,8	625,48	646,86	347,89	449,78	414,05
65+ m.	1373,24	1387,06	1444,09	1107,46	1218,02	1268,49	804,56	634,76	1209,40

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio)

46 lentelė. Sergamumas cerebrovaskulinėmis ligomis pagal lytį (atvejų sk./100 tūkst. gyventojų).

Vietovė	Lytis	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Lietuva	Vyrai	324,22	325,91	348,74	344,47	388,82
	Moterys	592,76	557,46	601,88	600,74	650,17
Vilniaus apskritis	Vyrai	333,59	369,86	355,9	329,84	363,17
	Moterys	497,54	540,18	585,99	558,38	541,94
Švenčionių r. sav.	Vyrai	594,20	402,68	481,95	264,10	533,90
	Moterys	1 012,10	600,94	899,92	580,52	1 166,10

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio)

47 lentelė. Sergamumas cerebrovaskulinėmis ligomis pagal gyvenamąją vietą (atvejų sk./100 tūkst. gyventojų).

Vietovė	Gyvenamoji vieta	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Lietuva	Miestas	436,35	424,11	467,06	463,47	511,96
	Kaimas	521,37	491,93	508,54	507,71	547,59
Vilniaus apskritis	Miestas	377,10	436,20	464,52	444,46	436,05
	Kaimas	575,10	546,04	525,21	473,69	526,33
Švenčionių r. sav.	Miestas	652,98	424,72	687,07	398,82	757,97
	Kaimas	1 053,31	629,24	719,18	480,23	1 029,30

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio)

48 lentelė. Sergamumas cerebrovaskulinėmis ligomis pagal amžiaus grupes (atvejų sk./100 tūkst. gyventojų).

	Lietuva			Vilniaus apskritis			Švenčionių r. sav.		
	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
18-44 m.	77,08	77,05	90,43	71,82	65,99	55,68	9,46	29,14	76,71
45-64 m.	655,89	625,58	671,79	699,39	615,48	610,53	773,10	436,93	672,83
65+ m.	1742,16	1723,79	1722,29	1822,73	1768,68	1749,13	2463,96	1509,69	3058,05

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio)

49 lentelė. Sergamumas kvėpavimo sistemos ligomis pagal lytį (atvejų sk./100 tūkst. gyventojų).

Vietovė	Lytis	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Lietuva	Vyrai	22 021,8	23 338,5	20 236,9	23 537,8	21 799,6
	Moterys	23 225,9	24 638,8	21 643,8	25 022,4	23 130,5
Vilniaus apskritis	Vyrai	23 501,9	24 995,7	21 497,4	25 175,2	23 319,8
	Moterys	24 632,8	26 184,9	22 917,9	26 925,2	24 918,6
Švenčionių r. sav.	Vyrai	19 328,9	21 165,7	18 903,8	22 712,9	20 547,3
	Moterys	20 976,3	21 996,9	19 728,1	24 147,2	21 961,6

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio)

50 lentelė. Sergamumas kvėpavimo sistemos ligomis pagal gyvenamąją vietą (atvejų sk./100 tūkst. gyventojų).

Vietovė	Gyvenamoji vieta	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Lietuva	Miestas	24 408,3	25 958,8	22 647,2	26 213,2	24 312,3
	Kaimas	18 470,4	19 390,6	16 988,0	19 768,6	17 958,0
Vilniaus apskritis	Miestas	24 777,8	26 610,7	23 096,9	27 118,2	25 241,6
	Kaimas	20 828,6	20 927,0	18 342,3	21 328,4	18 808,4
Švenčionių r. sav.	Miestas	22 660,6	23 499,5	20 969,8	25 981,2	22 739,1
	Kaimas	16 467,0	18 583,0	16 783,7	19 543,8	18 842,7

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio)

51 lentelė. Sergamumas kvėpavimo sistemos ligomis pagal amžiaus grupes (atvejų sk./100 tūkst. gyventojų).

	Lietuva			Vilniaus apskritis			Švenčionių r. sav.		
	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
0-17 m.	50823,0	56553,2	53542,0	54134,1	59532,7	56214,5	41361,0	47349,7	41430,6
18-44 m.	17013,0	20911,4	19862,1	19053,7	23574,2	21524,3	18456,9	22019,3	21664,6
45-64 m.	11841,0	14437,2	13008,1	11924,3	14999,8	13721,3	13000,9	17374,5	15009,4
65+ m.	10260,6	11651,1	10663,7	10274,1	12005,9	11286,5	9755,28	13467,2	13458,9

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio)

52 lentelė. Sergamumas psichikos ir elgesio sutrikimais pagal lytį (atvejų sk./100 tūkst. gyventojų).

Vietovė	Lytis	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Lietuva	Vyrai	1 869,02	1 831,67	1 879,92	1 914,34	2 054,64
	Moterys	2 709,65	2 535,5	2 533,27	2 593,85	2 712,88

Vilniaus apskritis	Vyrai	1 869,77	1 794,79	1 835,96	1 973,83	2 014,85
	Moterys	2 587,92	2 379,63	2 329,73	2 519,55	2 492,91
Švenčionių r. sav.	Vyrai	1 321,22	1 087,95	1 179,69	1 203,14	1 287,64
	Moterys	2 048,88	1 796,56	1 653,05	1 956,82	1 874,09

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio)

53 lentelė. Sergamumas psichikos ir elgesio sutrikimais pagal gyvenamąją vietą (atvejų sk./100 tūkst. gyventojų).

Vietovė	Gyvenamoji vieta	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Lietuva	Miestas	2 340,39	2 270,75	2 313,70	2 370,09	2 457,50
	Kaimas	2 197,38	2 014,54	1 984,09	2 003,23	2 183,40
Vilniaus apskritis	Miestas	2 246,79	2 154,45	2 141,40	2 324,91	2 302,87
	Kaimas	2 208,09	1 860,03	1 875,52	1 940,71	1 992,17
Švenčionių r. sav.	Miestas	1 726,52	1 497,71	1 550,17	1 728,22	1 668,76
	Kaimas	1 664,39	1 405,57	1 254,39	1 414,97	1 474,41

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio)

54 lentelė. Sergamumas psichikos ir elgesio sutrikimais pagal amžiaus grupes (atvejų sk./100 tūkst. gyventojų).

	Lietuva			Vilniaus apskritis			Švenčionių r. sav.		
	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
0-17 m.	4071,12	4080,93	4384,47	4207,30	4366,72	4358,33	1824,75	2175,63	1910,47
18-44 m.	1579,22	1571,65	1697,42	1498,40	1556,89	1552,31	1115,73	1165,56	1095,83
45-64 m.	1647,38	1674,77	1702,06	1418,41	1590,07	1620,74	1069,45	1220,84	1203,34
65+ m.	2563,15	2835,05	2888,36	2412,62	2847,63	2764,08	2111,97	2384,63	2677,95

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio)

55 lentelė. Sergamumas nervų sistemos ligomis pagal lytį (atvejų sk./100 tūkst. gyventojų).

Vietovė	Lytis	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Lietuva	Vyrai	2 962,92	2 696,30	2 647,19	2 792,93	3 068,01
	Moterys	4 151,04	3 892,82	3 936,49	4 118,05	4 487,48
Vilniaus apskritis	Vyrai	2 833,43	2 692,06	2 589,79	2 848,72	2 993,19
	Moterys	3 929,26	3 892,14	3 901,20	4 279,06	4 395,50
Švenčionių r. sav.	Vyrai	3 970,64	2 190,04	2 776,58	2 178,86	3 517,45
	Moterys	5 122,19	3 161,19	3 899,67	2 954,80	5 497,33

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio)

56 lentelė. Sergamumas nervų sistemos ligomis pagal gyvenamąją vietą (atvejų sk./100 tūkst. gyventojų).

Vietovė	Gyvenamoji vieta	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Lietuva	Miestas	3 666,82	3 441,38	3 479,50	3 667,86	3 953,67
	Kaimas	3 357,06	3 026,02	2 941,89	3 048,69	3 427,22
Vilniaus apskritis	Miestas	3 587,47	3 566,19	3 550,52	3 962,31	3 977,34
	Kaimas	2 728,34	2 384,32	2 251,61	2 226,25	2 716,80
Švenčionių r. sav.	Miestas	4 509,99	2 693,64	3 316,11	2 531,65	4 462,24
	Kaimas	4 687,63	2 713,08	3 445,39	2 667,01	4 710,68

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio)

57 lentelė. Sergamumas nervų sistemos ligomis pagal amžiaus grupes (atvejų sk./100 tūkst. gyventojų).

	Lietuva			Vilniaus apskritis			Švenčionių r. sav.		
	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
0-17 m.	1876,03	1896,84	1929,06	2222,93	2383,04	2331,98	2128,87	1206,49	2532,49
18-44 m.	2946,73	3176,88	3738,28	2946,81	3319,39	3549,48	2760,97	2195,13	3462,82
45-64 m.	4383,17	4558,40	4896,94	4113,71	4397,02	4724,04	4561,27	3623,98	6055,51
65+ m.	4313,53	4383,37	4353,08	4174,27	4590,74	4321,89	4006,03	3105,16	5908,78

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio)

58 lentelė. Mirtingumas dėl išorinių priežasčių pagal lytį (atvejų sk./100 tūkst. gyventojų).

Vietovė	Lytis	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Lietuva	Vyrai	235,04	211,33	204,58	188,84	202,73
	Moterys	61,89	49,55	52,29	51,81	53,92
Vilniaus apskritis	Vyrai	236,37	218,95	216,37	187,33	209,04
	Moterys	65,93	51,62	55,60	57,21	58,64
Švenčionių r. sav.	Vyrai	272,63	388,54	366,85	330,13	361,15
	Moterys	86,40	81,37	95,74	78,27	90,23

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio)

59 lentelė. Mirtingumas dėl išorinių priežasčių pagal gyvenamąją vietą (atvejų sk./100 tūkst. gyventojų).

Vietovė	Gyvenamoji vieta	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Lietuva	Miestas	119,65	104,96	102,98	99,81	106,19
	Kaimas	188,59	164,97	163,75	147,11	155,30
Vilniaus apskritis	Miestas	123,64	106,87	106,31	100,94	110,75
	Kaimas	219,40	207,21	213,26	174,87	186,87
Švenčionių r. sav.	Miestas	149,41	184,42	181,70	132,94	189,49
	Kaimas	209,05	286,02	284,32	291,57	259,64

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio)

60 lentelė. Mirtingumas dėl išorinių priežasčių pagal amžiaus grupes (atvejų sk./100 tūkst. gyventojų).

	Lietuva			Vilniaus apskritis			Švenčionių r. sav.		
	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
0-17 m.	14,12	13,43	13,09	9,80	10,53	10,89	-	59,34	44,38
18-44 m.	101,95	91,56	103,04	101,41	90,73	105,46	198,53	116,56	251,89
45-64 m.	205,60	188,47	196,87	226,43	195,01	221,35	438,06	321,27	297,43
65+ m.	169,51	169,30	159,92	184,04	179,83	161,76	184,36	291,65	189,88

Šaltinis: HISIC (2013 m. spalio)